GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

ANKARA KEÇİÖREN BELEDİYESİ MESLEK EDİNDİRME KURS MERKEZLERİNDE DÜZENLENEN TAKI TASARIMI DERS PROGRAMININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Havva MERİÇ

Ankara 2000-2011
Nisan

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

ANKARA KEÇİÖREN BELEDİYESİ MESLEK EDİNDİRME KURS MERKEZLERİNDE DÜZENLENEN TAKI TASARIMI DERS PROGRAMININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Havva MERİÇ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zeynep Gökçesu

Ankara 2000-2011
Nisan

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Havva MERİÇ' in "Ankara İli Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Düzenlenen Takı Tasarımı Ders Programının İncelenmesi" başlıklı tezi 16.06.2011 tarihinde, jürimiz tarafından El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı Dekoratif Ürünler Eğitim Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı	İmza
Başkan: ……	……
Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. Zeynep GÖKÇESU	…….
Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. H. Serpil ORTAÇ	……
Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. İbrahim KISAÇ	…….

ÖNSÖZ

İnsanoğlu yaşadığı her dönemde, yaşam şartlarının beraberinde getirdiği güçlükleri aşmak, yaşadığı ortama uyum sağlamak, kendilerini kötülüklerden korumak kısacası hayatlarını devam ettirebilmek için birtakım yollar denemişler ve denedikleri yolları zamanla geliştirerek günümüzde hala geçerliliğini koruyan ürünler ortaya çıkarmışlardır.

Gelişen teknoloji ile birlikte kaybolmaya yüz tutmuş olan ürünler zor şartlar altında da olsa yaşatılmaya çalışılmaktadır. Bu konuda sorumluluğu Keçiören Meslek Edindirme Merkezleri almış olup, bünyesinde barındırmış olduğu el sanatları programlarını belirli imkanlarla ve mekanlarda uygulamaya devam etmektedir.

Keçiören Meslek Edindirme Merkezleri bu zor görevi büyük bir özveri ile devam ettirip İnsanlara yararlı olmaya çalışırken, birçok yer ile de işbirliği içine girmiş ve her türlü İmkânı kullanarak yeni eğitim ortamları yaratmıştır.

Araştırmanın planlanıp yürütülmesinde yardımlarını esirgemeyen sayın hocam Prof. **Dr. Zeynep Gökçesu**' ya teşekkür ederim. Ankara'da yapılan araştırma kapsamındaki Keçiören meslek edindirme kursları Merkez Müdürlerine saygılarımı ve teşekkürlerimi sunarım.

Havva MERİÇ

ANKARA, 2010

ÖZET

ANKARA İLİ KEÇİÖREN BELEDİYESİ MESLEK EDİNDİRME KURS MERKEZLERİNDE TAKI TASARIMI DERS PROGRAMININ İNCELENMESİ

Havva MERİÇ

YÜKSEK LİSANS, EL SANATLARI ANA BİLİM DALI

TEZ DANIŞMANI: ZEYNEP GÖKÇESU

AĞUSTOS-2011

Bu araştırmanın amacı; Ankara İli Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Düzenlenen Takı Tasarımı Ders Programının, günlük hayattaki geçerliliği, El Sanatları dersi içindeki yeri açılarından kursiyer görüşlerine göre incelenmesidir.

Araştırma süresince uzman görüşleri yardımıyla bir anket düzenlenmiş ve bu anket 64 kursiyere uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Ankara İli Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezlerindeki Takı Tasarımı dersine katılan kursiyerler oluşturmaktadır, bu araştırma takı tasarımı ders programına katkı sağlaması ve araştırma sonuçlarını görmek varsa eksik yönlerini gidermek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma sonuçlarının analiz ve yorumlanmasında frekans ve yüzde dağılımları alınarak bulgular tablolarda verilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler değerlendirildiğinde takı tasarımı ders programının, kurs öğrencileri tarafından sevildiği görülmektedir. Kullanılan araç-gereçlerin günün teknolojisine çok ayak uyduramadığı tespit edilmiştir. Programda kullanılan teknikler çoğunlukla yetersiz görülmüş, piyasadaki gelişmelerin derslerde uygulanan ürünlere yansıtıldığı belirtilmiştir. Derslerde kullanılan kaynaklar kısmen yeterli düzeydedir. Derslerde oluşturulan ürünlerle piyasada bulunan ürünler arasında çoğunlukla benzerlik olduğu görülmüştür. Programda ders saati çoğunlukla yeterli bulunmuş ve dersin amacına kısmen ulaştığı görülmüştür. Programda yeni tekniklerin

uygulanmasına kısmen imkan verildiği belirtilmiştir. Derslerde oluşturulan ürünlerin sergileme ve satış imkanı bulunmamaktadır. Araç-gereçlerin teknolojik açıdan yetersizdir. Kullanılan program çoğunlukla içerik açısından yetersiz durumdadır. Alınan eğitim iş hayatına kısmen uygundur. Derslerde kaynak olarak en fazla dergiler ve modeller kullanılmaktadır. Derslerde oluşturulan ürünlerin kurs dışında ilgi gördüğü görülmüştür. Öğrencilerin çoğunluğu malzeme temini konusunda sıkıntı çekmektedir. Takı tasarımı eğitiminde kullanılan öğretim yöntemleri, kısmen yeterli görülmektedir. Takı tasarımı programında öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanmaları kısmen mümkün olmaktadır. Öğrenciler alınan eğitim programında bulunan tekniklerin tamamını öğrenmelerinin mümkün olmadığını belirtmiştir. Bu programda eğitim veren öğretim elemanlarının davranışları öğrencilerin çoğunluğu tarafından dersi sevdirecek nitelikte olarak belirtilmiştir.

ABSTRACT

THE RESEARCH OF JEWELRY DESIGN COURSE PROGRAM AT VOCATIONAL TRAINING COURSE CENTERS OF ANKARA KEÇİÖREN MUNICIPALITY

Havva MERİÇ

MASTER, HANDICRAFTS DEPARTMENT

ADVISOR: ZEYNEP GÖKÇESU

AUGUST-2011

The goal of this reearch is to examine the validity in daily life, the place in Handicraft Course of Municipality of Ankara Keçiören Vocational Training Course Centers Jewelry Design Course Program, in terms of particiants' views.

During the research, with the help of expert opinions, a survey was organized and it is administered on 64 participants. The study area is composed of the participats of Ankara Vocational Training Course Centers Jewelry Design Course in 2010-1011 education year. On the analysis and interpretation of the research findings, results are given in the tables based on the frequency and percentage distributions.

Acording to the evaluation of the data obtained from the research, it is identified that jewelry design course program is enjoyed by the students. It is seen that , equipments in use, are not match todays technology. The techniques used in the program was seen mostly inadequate, developnets in the market are applied on the products used in lessons. Resources used in the lessons are partly in adequate level. The products produced in the lessons and the products in the market are mostly similar. Hours in program are found offenly enough and the purpose of the course is partially achieved. It is specified that the new techniques were partly allowed to be implemented on the program.There is not any merchandising and sales opportunities fort he products that are produced in the lessons. Equipments are technologically inadequate. The

program used is often inadequate in terms of content. The training is partly suitable for business. In lessons, mostly magazines and models are used as a source. Products produced in lessons are deemed of interest outside of the course. Most of the students suffer in the supply of material. Teaching methods used in Jewelry design training is seen partly enough. Students' use of their creativity in Jewelry design courses is partly possible. Students indicated that it is impossible to learn all current techniques in the given program. It is indicated that the behaviours of the teachers in this program makes most of the students enjoy the course

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI…….. i
ÖNSÖZ ……..….... ii
ÖZET……..…… iii
ABSTRACT …….....….iv
İÇİNDEKİLER……..v
TABLOLAR LİSTESİ……. ix
ŞEKİLLER LİSTESİ…… x

BÖLÜM I……1

1. GİRİŞ……..……1

1.1- Problem…… 1
1.2- Araştırmanın Amacı……2
1.3- Araştırmanın Önemi ……..……... 3
1.4- Sayıltılar……..…….. 4
1.5- Sınırlılıklar……...…… 4
1.6- Tanımlar……...…… 5

BÖLÜM II……..……7

1- Eğitim ……..7
1.1- Tanımı……...……...…… 7

1.4. Çeşitleri…….……. 8
1.4.1- Resmi (Formal) Eğitim…….……8
1.4.2- Resmi Olmayan (İnformal) Eğitim…….…… 8
2- Yaygın Eğitim (Yetişkin Eğitimi)……..... 8
2.1- Tanımı Ve Amacı……..…… 8
2.2. Özellikleri…….…… 10
2.3. Sınıflandırılması……..…. 10
3- Yaygın Eğitimin Hukuki Ve Bilimsel Dayanakları…….….. 10
4- Türkiye'de Yaygın Eğitimin Gelişimi……..……..11
5. Yaygın Eğitim Hizmeti Veren Kurum Ve Kuruluşlar……..…..13
6. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezleri……...…….13
6.1. Tanımı……..…….13
6.2. Amacı……..……. 14
7. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezleri Personeli……....14
8. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Yürütülen Çalışmalar……. 14
9. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Eğitim-Öğretim Faaliyetleri…… 15
91. Kurslar…….…….. 15
9.1.1. Mesleki Ve Teknik Kurslar……..……... 15
9.1.2. Sosyal Ve Kültürel Kurslar……..15
10. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Sanat Eğitimi……..… 16
10.1. Sanat……... 16
10.2. Sanat Kültürü……..…… 17
10.2. Sanat Eğitimi…….……. 17
10.2.1. Yetişkinler Ve Sanat Eğitimi……..……..17
10.2.2. Halk Evleri Ve Sanat Evleri…….……. 17
11. El Sanatları……..…..18
11.1. Tanımı……...…18
11.2. Tarihçesi……...…… 19
11.3. Hammaddelerine Göre Sınıflandırılması……..20
11.4. El Sanatlarının Özellikleri……..... 21
11.5. El Sanatlarında Takının Yeri Ve Önemi……...…21

12. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Takı Dersinin Yeri…….. 22
12.1. Programın Tanımı……...……22
12.2. Programın Uygulanmasıyla İlgili Genel Açıklamalar…….…… 23
12.3. Genel Amaçlar……...……..24
13. Takının Tanımı Ve Tarihçesi……..……24
14. Takı Çeşitleri……..…….……..……... 26
15. Tasarım……...……..…… 29
15.1. Tasarımın Tanımı…….…… 29
15.2. Özellikleri…….…… 30
15.2.1. Denge……..……30
15.2.2. Vurgu…….……... 31
15.2.3. Ritim…… 31
15.2.4. Uyum…….……... 31
15.2.5. Birlik…….……31
15.3. Süreç…….…….31
15.4. Tasarımda Konu Ve Tema Belirleme……31
16. Takı Tasarımı……32
17. Takı Tasarımında Kullanılan Araç-Gereçler…… 37
17.1. Araçlar…… 37
17.2. Gereçler……...38
17.2.1. Zincir……..……...38
17.2.2. Mumlu İp…….…… 39
17.2.3. Misina…….……... 39
17.2.4. Bakır Tel……..…… 40
17.2.5. Bilezik Teli…….….. 40
17.2.6. Naylon İp……..…… 41
17.2.7. Çelik Teller……...…. 41
17.2.8. Deri İp…….……42
17.2.9. Metal Ve Döküm Uç Sallantıları…….. 42
17.2.10. Kolye Kapama Aparatı…….. 43
17.2.11. Bit, Halka…….……..43

17.2.12. Boncuk Çeşitleri…… 44
18. Takı Yapımında Kullanılan Teknikler……..45

BÖLÜM III……..……56

YÖNTEM……... 56
1.Evren Ve Örneklem……..…… 56
2.Veri Toplama Aracı……..…… 56
3.Veri Toplanması Ve İstatiksel Analiz……...……57

BÖLÜM IV…….……58

BULGULAR VE YORUM……..…….. 58
1.Kursiyerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular……...……..61
2.Araç-Gerecin Yeterliliğine İlişkin Bulgular……...….. 61
3.Takı Tasarımı Dersinde Kullanılan Tekniklere İlişkin Bulgular……. 62
4.Kursiyerin Derse İlişkin Bulgular…….66
5.Malzeme Teminine İlişkin Bulgular…….....72
6.Kursiyerin Eğitim Ortamı İle İlgili Düşüncelerine İlişkin Bulgular…….73
7.lınan Eğitimin İş Hayatına Uygunluğuna İlişkin Bulgular……..……74
8.ğretim Elemanlarının Davranışlarına İlişkin Bulgular……. 75
9.Kursiyerlerin Önerilerine İlişkin Bulgular……..……..76

BÖLÜM V…….. 77

Sonuç…….……...……. 77
Öneriler…….…….. 81

Kaynakça……. 82
Ekler…….86
Ek-1 anket soruları ……..87

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No **Sayfa No**

1. Kursiyerlerin yaş aralığını gösteren dağılım……..... 58
2. Kursiyerlerin eğitim durumlarını gösteren dağılım……..… 59
3. Kursiyerlerin Mesleğini gösteren dağılım……..... 59
4. Kursiyerlerin katıldığı diğer kurslara gösteren dağılım…….….60
5. Kursiyerlerin Takı Tasarım Kursundan nasıl haberdar olduğunu gösteren dağılım. 60
6. Kursiyerlerin takı dersinde eğitim araç-gereçlerinden hangilerini tercih ettiğini gösteren dağılımı……....61
7. Takı tasarımı dersinde kullanılan kaynakların yeterliliğini gösteren dağılım……62
8. Takı tasarımı dersinde yapılan ürün modelini nasıl tespit edildiğini gösteren dağılım…… 63
9. Takı tasarımı dersinde kullanılan tekniklerin yeterliliğini gösteren dağılım…….63
10. Takı tasarım dersinde kullanılması önerilen teknikleri gösteren dağılım…….....64
11. Kursiyerlerin takı tasarımı dersinde yeni teknikler uygulamalarına imkanı verilmesi ile ilgili düşüncelerini gösteren dağılım…….64
12. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin, eğitim programının içeriğinde bulunan yapım tekniklerinin tümünü öğrenme açısından yeterliliğine ilişkin düşüncelerini gösteren dağılım……65
13. Ankete katılan kursiyerlerin ürettikleri takıların ağırlıklı olarak taşıdığı teknik özelliğe göre dağılımı……..…66
14. Kursiyerlerin takı tasarımı dersine severek katılma durumlarını gösteren dağılım…….…….67
15. Kursiyerlerin ders süresinin yeterliliği hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılım…….....67

Tablo No **Sayfa No**

16. Önerilen haftalık ders süresini gösteren dağılım……..……....68
17. Takı tasarımı dersinin amacına ulaşıp ulaşmadığını gösteren dağılım……..69
18. Takı tasarımı dersinin içeriğinin yeterliliğini gösteren dağılım……....69
19. Piyasadaki gelişmelerin derslerde uygulanan ürünlere yansımasını gösteren dağılım……..…69
20. Kursiyerlerin yaptıkları ürünleri sergileme ve satış imkanı ile ilgili düşüncelerini gösteren dağılım……..……70
21. Kursiyerlerin yaptıkları ürünlerin kurs dışında ilgi görmesine ilişkin düşüncelerini gösteren dağılım……..…….……...71
22. Takı tasarımı dersinde uygulanan öğretim yöntemlerinin yeterliliğini gösteren dağılım…….....71
23. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin yaratıcılıklarını geliştirmelerine imkan verilmesine ilişkin düşüncelerini gösteren dağılım……..…….....71
24. Takı tasarımı Katılan Bireylerin Ürettikleri Takı Türüne Göre Dağılımı…….72
25. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin malzeme temini hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılım……...…….73
26. Kursiyerlerin takı dersinde atölyelerdeki araç gerecin teknolojik açıdan yeterliliğini gösteren dağılım……...…….73
27. Kursiyerin takı tasarımı dersinde yaptığı takıları nasıl değerlendirdiklerini gösteren dağılım……..……..74
28. Kursiyerlerin takı tasarımı dersinde aldığı eğitimin iş hayatına uygunluğu hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılım……...……75
29. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin öğretim elemanlarının davranışlarının dersi sevdirecek nitelikte olup olmadığını gösteren dağılım…….……76
30. Kursiyerlerin programın geliştirilmesine ilişkin önerilerini gösterendağılım……..76

RESİMLER LİSTESİ

Resim No 1. Zincir ……..…….... 35

Resim No 2. Mumlu ip …… 36

Resim No 3. Misina ……... 36

Resim No 4. Bakır tel ……..... 41

Resim No 5. Bilezik teli……...……...…….42

Resim No 6. Naylon ip ……... 42

Resim No 7. Çelik teller ……...……... 42

Resim No 8. Deri ip (sırım) ……... .43

Resim No 9. Metal aparatlar ……...…… 43

Resim No 10. Döküm aparatlar ……..... 43

Resim No 11. Kapama aparatı ……. .43

Resim No 12. Bit …….…… 44

Resim No 13. Halka ……..…….. 44

Resim No 14. Düz Dizgi Tekniği Kullanılarak Yapılmış Kolye……..... 44

Resim No 15. Düğüm Tekniği Kullanılarak Yapılmış Kolye……...45

Resim No 16. Misina Örme Tekniği ile Yapılmış Gerdanlık ……...…….. 45

Resim No 17. Halka Birleştirme Tekniği ile Yapılmış Kolye…….…… 45

Resim No 18. Çivi Kıvırma Tekniği Kullanılarak Yapılmış Bileklik …….…….. 46

Resim No 19. Makara Tel Kıvırma Tekniği ile Yapılmış Kolye …… 46

Resim No 20. Zincir Örme Tekniği ile Yapılmış Kolye …… 47

Resim No 21. Hapishane İşi Tekniği ile Yapılmış Bileklik……...…. 47

Resim No 22. Çivi Kıvırma Tekniği Kullanılarak Yapılmış Bileklik..……... 48

Resim No 23. Makara Tel Kıvırma Tekniği İle Yapılmış Kolye……..……...…… 48

Resim No 24. Tığ Örgü Tekniği İle Yapılmış Kolye…….. 49

Resim No 25: Hapishane İşi Tekniği İle Yapılmış Bileklik…… 49

Resim No 26: İğne İşi Tekniği İle Yapılmış Bileklik……...….. 50

Resim No 27: Tezgah İşi Tekniği İle Yapılmış Gerdanlık ve Bileklik……..… 51

BÖLÜM I

1. Giriş

1.1- Problem

Eğitim, toplumun yaratıcı gücünü ve verimini attıran, bireye yeteneklerini geliştirme olanağı veren, sosyal adalet, fırsat ve olanak eşitliği ilkelerini gerçekleştiren en etkili araçtır (Türkoğlu, 1997: 54).

Formal eğitim, önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda, hazırlanan program çerçevesinde planlı olarak yapılan eğitimdir. Okullarda, halk eğitim merkezlerinde, meslek edindirme kurs merkezlerinde açılan kurslarda, hizmet içi eğitim kurumlarında verilen eğitim formaldir (Turgut, 1998: 61).

İnsan yaşamının akıl almaz bir hızla akmaya başlaması bile teknoloji denen girdabın hızına yetişememiştir. Teknolojideki bu hızlı değişime ayak uydurabilmek ise her şeyin başında olduğu gibi yine eğitimle sağlanacaktır. Bu eğitim, örgün eğitim kurumlarında tam anlamıyla sağlanamadığından dolayı; her kesimden insana ulaşabilmek, onları kendilerine ve topluma yararlı bireyler haline dönüştürebilmek için Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'nden de destek alınarak sürdürülmektedir (Turgut, 1998: 67).

Mesleki eğitim bireye yasamı için gerekli, bilgi ve is alışkanlıkları kazandırma sürecidir. Bu sürecin etkin bir şekilde organize edilmesi gerekir. Bu işlevin yapılması sırasında dikkate alınması gereken belirli kuramsal kavram ve ilkeler vardır. Bunlar toplumun sahip olduğu değer yargıları, mesleki eğitime olan bakış açısı içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik düzeyin dikkate alınmasıyla oluşturulan kuramsal esaslardır. Mesleki eğitim ülkemizin gelişmesi açısından taşıdığı önem herkes tarafından kabul edilmektedir.

Bu nedenle çağdaş anlamda bir mesleki eğitim sistemi oluşturabilmek için belirli kuramsal esasların dikkate alındığı bir yapı oluşturmak ve buna dayalı bir organizasyon yapmak zorunluluğu vardır. Böyle bir sistem bütünlüğünün kurulamaması sağlıklı bir mesleki eğitim yapılmasını güçleştirmektedir (Taşpınar, 1995: 139).

Türkiye'de Ankara ilinin Keçiören ilçesinde bulunan "Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezleri" okuma-yazma öğreten, genel ve vatandaşlık bilgileri veren kurslar yanında, örgün eğitim sistemi içinde mesleki eğitim görme imkânı bulamayan çok sayıdaki bireyin hayata hazırlanmalarını amaçlayan mesleki ve teknik yaygın eğitim programları uygulanmaktadır.

Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kursu Merkezleri hitap ettiği insanlarda; yaş, cinsiyet, eğitim ve kültür düzeyi ayırt edilmemekte ve programda süre, seviye, uygulama mekânı gibi unsurlarda herhangi bir sınırlama getirmemesi bu alanda yapılan tüm tanımlamalara cevap verebilecek düzeyde olup sayılamayacak kadar çok kesime hitap etmektedir.

Yetişkinlerin yeterli bilgi ve beceri kazanmasına yardımcı olan Keçiören Meslek Edindirme Kursları örgün eğitim kurumları kadar önemlidir. Sanat, kişilerin bilinçaltı gerilimleri, heyecanlarını coşkularını, dışarıya aktarabilmelerine, insan ilişkilerinin hoşgörü ve barış içinde sürdürülmesine imkân veren, insanca bir olgudur (KEÇMEK, 2011).

Sanat ve sanat ürünleri çağdan çağa, toplumdan topluma çok farklı biçimlerde değerlendirilmiştir, ama buna karşın bütün insanlık tarihi boyunca var olmuştur. Sanat: resim, heykel, müzik gibi birçok dallara ayrılmıştır. Bunlardan birisi de "El Sanatları" dır (Öztürk, 1984: 401).

El sanatları, kişinin bilgi ve becerisine dayanan, ananevi karakteri olan, Milli sanatı temsil eden, ekonomik değer taşıyan bir üretim şeklidir (Şehirlioğlu, 1994: 435).

Türk insanı en baştan beri var olan ince ve zevkli sanat anlayışını, estetiğini, duygusallığını, hoşgörüsünü, pratikliğini üretmiş olduğu el sanatları ürünlerine yansıtmış, böylece çok zengin ve değerli bir koleksiyon ortaya çıkmıştır (Yazıcıoğlu, 1997:29).

Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kursu Merkezlerindeki El Sanatları programı içinde kendine güzel bir yer bulan Takı Tasarımı dersinin içeriği, işlenişi, ne kadar, nasıl ve nerelerde uygulandığı, yeterli ve yetersiz yönlerinin neler olduğunun açıklanarak, Eğitim Merkezleri içinde sahip olduğu yer hakkında bilgi edinilmesi ve

daha sonra yapılacak olan takı tasarımı programlarının gelişimine katkı sağlayacağı planlanmıştır. (KEÇMEK, 2011)

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezlerindeki Takı Tasarımı dersinin araç-gereci, günlük hayattaki geçerliliği ve bu kurslarda eğitim alan kursiyerlerin bu kurstan beklentileri ve kurs sonundaki düşüncelerinin belirlenmesidir.

Bu genel amaç dahilinde araştırma süresince şu sorulara cevap bulunmaya çalışılacaktır.

1)Takı Tasarımı programının içeriği ve işleyişi nasıldır?

2)Takı tasarımı dersinde kullanılan araç-gereçler nelerdir?

3)Takı tasarımı dersinde kullanılan araç-gereçler nereden temin ediliyor?

4)Takı tasarımı dersinde kullanılan teknikler nelerdir?

5)Takı tasarımı dersinde yapılan ürünler nelerdir?

6)Kursiyerlerin kursa geliş amaçları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

El sanatlarımızın geçmişinde ve bugününde önemli bir yere sahip olan takı tasarımı ve üretimi, bugün bu eğitimi veren, Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde, Takı tasarımı ders programını incelemek, nasıl ve nerelerde, ne şartlarla yapıldığını araştırmak, belgelemek, geliştirmek ve tanıtmak üzere planlanan bu araştırma takı tasarımı eğitiminin daha sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi ve bu programın varsa eksik yönlerinin giderilmesinde faydalı olacaktır.

Verilen eğitimler sonunda bireyin yaşamında fayda sağlayacak bilgi ve beceriler kazandırarak hem kendilerine hem de topluma faydalı bireyler yetiştirmek hedeflenir. Eğitim sonundaki başarının ve verimin yüksek olması için bireylerin istekleri ve arzuları doğrultusunda olumlu ve olumsuz yönler belirlenerek, olumsuz yönlerin giderilmesine çalışılmalı ve bireylere en verimli eğitimin verilmesine çalışılmalıdır.

Kursiyerlerin devam edecekleri kursa geliş sebepleri ve kurs bittiğinde neler yapmayı düşündükleri, kurs hakkındaki düşünceleri önemlidir. Kurslarda verilen eğitimin geçerliliğini anlaşılması açısından kursiyer görüşlerini almak için hazırlanan bu araştırma önemlidir.

Bu araştırma yapılan edebiyat taramalarında ve Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Merkezleri ile ilgili böyle bir araştırma yapılmamış olması nedeniyle önemlidir.

Bu araştırma Takı Tasarımı eğitimi uygulaması süresince karşılaşılan sorunların tespit edilmesi ve çözümlenebilmesinde fayda sağlayacaktır. Bu araştırma takı tasarımı eğitiminin sağlıklı olarak sürdürülmesi için öneriler getirmesi açısından önem taşımaktadır. Yapılan araştırma Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kursu Merkezlerinde Takı Tasarımı dersi uygulaması sürecinde karşılaşılan sorunların tespit edilmesi ve çözüme kavuşmasında faydalı olacaktır.

1.4. Sayıltılar

Araştırma amacına yönelik olarak hazırlanan anketin içeriği, ölçülmek istenilen özellikleri ölçecek niteliktedir.

1.5. Sınırlılıklar

Yapılan bu araştırma Keçiören Belediyesinde bulunan 3 Meslek Edindirme Kurs Merkezlerindeki Takı Tasarımı dersi ile sınırlıdır. Araştırma, Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezlerindeki Takı Tasarımı kursuna devam eden 64 kursiyerlerin görüşleri ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

1.6.1. Mesleki Eğitim: Bireye iş hayatında belirli bir meslekle ilgili bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazandıran ve bireyin yeteneklerini çeşitli yönleriyle geliştiren eğitim (Alkan, Doğan ve Sezgin 1991:6).

Mesleki eğitim bireyin iş hayatında belirli bir meslek ya da meslek Ailesinde işe giriş yapabilmesi için gerekli olan asgari standartlar düzeyinde bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları ile genel ve mesleki kültür kazandıran eğitimdir. Mesleki eğitimin genel amacı iş ve yaşam için gerekli istendik davranışlar geliştirmek, bilgi, öğrenme ortamı sağlamak, kuramsal ve uygulamalı alanlarda gerekli becerileri geliştirmektir (Alkan,1996:26).

1.6.2. Meslek Edindirme Kurs Merkezleri: Meslek edindirme kurs merkezleri, toplumun bütününe hitabeden bir eğitim faaliyetidir. Bu yolla toplumun değer sistemi geliştirilir, kültür değerleri topluma mal edilir, ekonomik hayatın gelişmesi sağlanır ve gelişen teknoloji en küçük toplum birimlerine kadar yayılır. Böylece küçük toplum birimleriyle millet topluluğu arasında ahenk ve bütünlük sağlanır (MEB, 1973:9).

1.6.3. Sanat: Bir duygunun, bir tasarının veya güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatımın sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılıktır. (Türk Dil Kurumu, Okul Sözlüğü 1994:641)Tabiatta kendi kendine olmayıp, insan eliyle akıl ve zekâsını kullanarak yapılan işlere ‘’sanat’’ denilmiştir (Önge, 1996:36).

1.6.4. El Sanatları: El Sanatları; bir milletin kültürünü simgeleyen ve tanıtan en önemli unsurdur. “El sanatı ürün”, dendiğinde ilk akla gelmesi gereken, el işçiliği ile yapılmış bir ürün olması dışında, yapıldığı ülkenin kültürünün bir göstergesi olduğudur. El sanatları, kişinin bilgi ve becerisine dayanan, ananevi karakteri olan,

Milli sanatı temsil eden, ekonomik değer taşıyan bir üretim şeklidir (Şehirlioğlu 1994, s.435).

1.6.5. Takı: Takı, takmak kelimesinden gelmektedir. Mücevher veya ziynet eşyası diye de adlandırdığımız takı, insanların süslenmek amacıyla taktıkları çeşitli tahta, maden, doğa ürünleri ve buna benzer malzemelerden yapılmış kullanım eşyalarıdır.

1.6.6. Takı Tasarımı: Tasarım tasarımlama işi ya da tasarlanan biçim diye tanımlanmaktadır. Tasarımlamakta bir şeyin biçimini zihinde canlandırmak tasavvur

etmektir. Doğada gördüğü bir şeyden etkilenip, özgün ve yaratıcı düşüncesi doğrultusunda, metalleri uygun formlarda ve özgünlükte kullanarak, yansıtmak istediği düşünceyi çağdaş anlayış çerçevesinde estetik ile bütünleştirmek.(Gargı,1996:23)

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1. Eğitim

1.1. Tanımı

Bütün bireyler doğar gelişir, bu süreç içerisinde yaşadığı kültür ve özellikleri bireyin gelişimini yönlendirir. Eğitim bireylerde kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı bir şekilde istendik davranışları meydana getirme sürecidir. Birey çevresiyle geçirdiği yaşantılar sonucunda sosyalleşir ve kültürü alır.(Oktaylar,2006:301)

Eğitim toplumsal gelişim içinde, bireyin toplum değerlerine ve yaşam biçimlerine uyum sağlamasının yanı sıra üretime yönelik faaliyetleri ile toplum kalkınmasına da katkıda bulunmaktadır. (Güler ve Özdemir, 2002:1)

1.2. Çeşitleri

Süreç açısından eğitim, Resmi (Formal) ve Resmi olmayan (İnformal) olmak üzere ikiye ayrılır(Fidan ve Erden, 1993: 13-14).

1.2.1.Resmi (Formal) Eğitim: Önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde, planlı ve amaçlı olarak, öğretim yoluyla yapılan eğitime denir. Örgün ve Yaygın eğitim olmak üzere iki boyutu vardır(Er, 1997: 65-66).

1.2.1.1. Örgün Eğitim: Belli yaş grubundaki bireylere, ilgili eğitim sisteminin amaçlarına uygun olarak hazırlanmış eğitim programları aracılığıyla verilen,

planlı, programlı ve okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimdir. Okul öncesi eğitim, ilköğretim, lise ve yükseköğretimi içine alır.

1.2.1.2. Yaygın Eğitim: Örgün eğitim gibi planlı, programlı ve düzenli olan, yaş sınırı olmayan, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, bu sistemin herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden birinden ayrılmış olan kişilere ilgi ve ihtiyaç duydukları alanda ya da mesleklerinde daha yeterli olmak isteyenlere bunu sağlamak amacıyla verilen eğitimdir. İşyerlerindeki hizmet içi eğitim faaliyetleri, pratik sanat okulları vb. yaygın eğitim bünyesinde gerçekleşir.

1.2.2. Resmi Olmayan(İnformal) Eğitim: Formal eğitimin aksine planlı-programlı ve düzenli olmayan, yaşam içinde kendiliğinden oluşan(evde, sokakta, işyerinde vb.) Gelişigüzel ve rastlantısal bir eğitim türüdür. Kişi karşılaştığı durum ve içinde bulunduğu grubun üyeleriyle etkileşimde bulundukça farkında olmadan yeni şeyler öğrenir. Bireyler toplumsal değerleri, normları ve yaptırımları, kuşaktan kuşağa aktarılan atasözü, deyim, ninni vb. Sözlü kültür ürünlerini büyük ölçüde informal eğitim yoluyla ailelerinden, arkadaş grubundan ve çevrelerinden edinirler (Fidan ve Erden, 1993: 13-14).

Günümüzde ülkelerin kalkınmalarında iki unsur göze çarpmaktadır. Birincisi, bilgi ve bilgi üretimine verdikleri değerdir. İkincisi ise, nitelikli eğitimdir. Bu nedenle, eğitim etkinliklerinin, bilgi toplumunun ve bilgi üretiminin temelini oluşturmakta ve eğitim yükselen ve önemi artan bir değer olmaktadır (Cerit, 1997: 64-67).

2. Yaygın Eğitim (Yetişkin Eğitimi)

Ekonomik, toplumsal ve kültürel yaşamda görülen yenileşmeler bir yandan eğitime konu olabilecek istek ve ihtiyaçları artırmakta, bir yandan da eğitimi yaşam boyu doyurulması gereken bir ihtiyaç haline getirmektedir (Miser, 1993: 36-49).

2.1. Tanımı ve Amacı

Yaygın eğitim kavramı günümüzde, kitle eğitimi, yetişkin eğitimi, halk eğitimi, sosyal eğitim, okul dışı eğitim gibi adlarla ifade edilmektedir. Hedef

kitlesinde; cinsiyet, yaş, eğitim ve kültür düzeyi, programında; seviye, süre, uygulama mekânı gibi unsurlarda sınırlama getirmeyen ve bu alanda yapılan tüm tanımlamalara cevap verebilecek nitelikte düzenlenen yaygın eğitimin amacı; bireyin yeteneklerini, hareket ve davranışlarını değiştirmek, geliştirmek yani eğitmektir (Celep, 1993: 6-7).

Bu amaçla, yaygın eğitim kapsamlı olarak; örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden çıkmış bireylere; gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazandırmak için örgün eğitimin yanında veya dışında onların; ilgi istek ve yetenekleri doğrultusunda ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerini sağlayıcı nitelikte, çeşitli süre ve düzeylerde yaşam boyu yapılan eğitim üretim-rehberlik ve uygulama etkinliklerinin tümüdür (Resmi Gazete, 1979: 18).

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), yaygın eğitimin yetişkin eğitimi ağırlıklı olduğunu ifade eden şöyle bir tanımlama yapmaktadır: "Yetişkin eğitimi, zorunlu öğrenim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı artık okula gitmek olmayan kimselerin, hayatlarının herhangi bir aşamasında duyacakları öğrenme ihtiyacını veya ilgiyi tatmin etmek üzere özellikle düzenlenen faaliyetleri ya da programları kapsar. Bu faaliyetlerin ve programların içine, mesleki eğitim dışındaki eğitim, meslek eğitimi, genel eğitim, biçimsel nitelik taşıyan ve taşımayan öğrenme türleri girdiği gibi ortak sosyal amaçlara yönelik eğitim de girer"(Lowe, 1985: 23).

Yaygın eğitim, her toplum için başvurulmuş, ihtiyaç duyulan, önemli bir eğitim sistemidir. İnsanlar, çeşitli sebeplerle istenilen seviyede örgün eğitimden geçirilememektedir. Eğitim imkânı bulanlar da gerektiği şekilde bu eğitimden yararlanamamaktadır. Oysa eğitim, hayat boyunca devam eden ve toplumun bütün fertlerine yetenekleri ölçüsünde verilmesi gereken bir faaliyettir. Yaygın eğitim yöntemi ve uygulama araçlarını iyi bilmek ve bunları yetişkinlerin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda toplum yararına kullanmak, bu sistemin tutunup benimsenmesini sağlayacaktır. Yaygın eğitim topluma yöneldiği takdirde başarılı olacaktır (MEB,1992: 60).

2.2. Özellikleri

Hareket noktası toplumun istek ve ihtiyaçları olan yaygın eğitimin özellikleri şu şekilde özetlenebilir.

Zamanla ve yaşla sınırlı değildir, ihtiyaca göre düzenlenir.

Yer ile sınırlı değildir, programları süre ve içerik olarak değişkendir. Metotlar değişkendir ve eğitim görevlileri genellikle mesleki niteliklidir.

Uygulamada, klasik öğrenci-öğretmen ilişkisi yoktur.

Genel eğitimin bir aracı ve sürekli eğitimin yollarından biridir.

Düzenli örgün eğitim sistemi dışındaki tüm eğitsel faaliyetleri düzenler ve toplumun tüm üyelerini içine alır.

Gönüllülük esasına dayanır ve asıl ilke öğrenmektir.

Programlarda merkeziyetçilik yoktur ve maliyet her kurs için farklıdır (Yıldırım, 1996:6-7).

Bir eğitim yaşantısı insanları aydınlatıcı, değiştirici ve yükseltici bir şeyler yapmalıdır. Yetişkin eğitimi, bireyin kendisine uygun gelen zamanda ve uygun şartlar altında ciddi bir öğrenme çabası için rehberlik ve destek görmesidir.

2.3. Sınıflandırılması

Kişisel gereksinimlere göre düzenlenmiş eğitim programlarının aşağıdaki sınıflandırılması kabul görmektedir

1. Tamamlayıcı Eğitim
2. Mesleki ve Teknik Yeterlik İçin Eğitim
3. Sağlık, Refah ve Aile Hayatı İçin Eğitim
4. Yurttaşlık Eğitimi, Siyasal ve Toplumsal Yeterlik İçin Eğitim
5. Özdoyum için Eğitim (Lowe, 1985:60-61).

3. Yaygın Eğitimin Hukuki ve Bilimsel Dayanakları

T.C. Anayasası

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu

3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun

3308 Sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu

222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu

2841 Sayılı Zorunlu İlköğretim Çağı Dışında Kalmış okuma Yazma Bilmeyen Vatandaşların Okur Yazar Duruma Getirilmesi ve Bunlara ilkokul Düzeyinde Eğitim Öğretim Yaptırılması Hakkındaki Kanun

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu

Çeşitli Meslek Alanları ile Bazı Bakanlık, Kurum ve Kuruluşların Kuruluş, Teşkilat ve Görevlerine Dair Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnameler

Hükümet Programları

Kalkınma Planları

İcra Planları

Şûra Kararları

Yönetmelikler

Komisyon Raporları(Yıldırım, 1996: 17).

T.C. Anayasası'nın 27. Maddesi'nde "Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir" denir. 42. Maddesi'nde ise, "Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz" denir (MEB, 1996: 11-15).

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 40. Maddesi'nde yaygın eğitim, kapsamı, amaç ve görevleri belirtilmiştir. 41. Maddesi'nde kuruluşu, 42. Maddesi'nde de Koordinasyonu anlatılmıştır (MEB, 1996: 67-68).

4. Türkiye'de Yaygın Eğitimin

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte, problemlerin çözümünde tek yolun eğitim olduğu görülmüş ve bu hükümetin ilk Milli Eğitim Bakanı İsmail Safa, tel emri ile valilerden, Milli eğitim görevlileriyle birlikte halkın eğitim çalışmalarına geçmelerini istemiştir(Yıldırım, 1996: 78).

Çeşitli nedenlerle hiç okuyamamış veya istediği öğrenim derecesine ulaşamamış olanları, bilinmesi gereken temel yurttaşlık bilgileriyle donatmak, ulusal kültür ve bilinci güçlendirmek görevi 1927'de Halk Dersliklerine verilmiştir. (Şeren, 1997: 271).

1928'de Atatürk önderliğinde Millet mektepleri açılmış ve milyonlarca yurttaşa okuma-yazma ile birlikte temel bilgiler verilmiştir. İnsanların öğrendiklerini unutmamaları ve okuma alışkanlıklarını sürdürmeleri amacıyla 1930'da Halk Okuma Odaları açılmıştır. 1932'de kurulan Halkevlerinin amacı ise inkılâpları yaymak, kökleştirmek ve halkı toplumsal, kültürel açıdan geliştirmekti(Yıldırım, 1996: 49).

Yaygın eğitim içerisinde sanatsal programların yer alması daha çok Köy Enstitüleri düşüncesiyle gerçekleşmiştir. Halkevleri ve bunlara kaynaklık eden enstitüler, sanat eğitiminin yaygın bir biçimde verilmesinde etkili olmuşlardır.

1936'da açılan Köy Eğitmen Kurslarıyla, köy eğitmen ve öğretmenlerine okuldaki görevi yanında halkı eğitmek, yetiştirmek görevi verilmiştir. Ardından,1942'de başlayan Köy enstitüleri, köyü, köy kökenli önderlerin öncülüğünde kalkındırmaya yönelen Köy Enstitülerinde yalnız eğitimde değil toplum dokusuna nüfuz edilmeye çalışılmıştır. İş eğitimi ilkelerine dayalı, köyün çok yönlü kalkınmasını amaçlayan bu kuruluşlarda sanat çalışmaları büyük önem taşır ve eğitimin bütünlüğü içinde en vazgeçilmez parçasıdır. Halkevleri ve Köy Enstitülerinde güzel sanatların her dalında sanatçılar yetiştirilmiş ve sanat hareketleri yaratılmıştır. Enstitüler 1947'dekapatılıncaya kadar Türk eğitimine önemli katkılarda bulunmuştur (Geray, 1970: 260).

1938'de köy kadınlarını ev yönetimi, sağlık ve beslenme bilgisi, tarım, giyim, el sanatları gibi konularda eğitmek üzere Gezici Köy Kadınları Kursları;1939!da ise köy erkekleri için demircilik, marangozluk gibi konularda eğitmek için Köy Erkek Sanat Kursları açılmıştır.

Yaygın Eğitimi hizmetlerinin alanını genişletmek, dağınık etkinlikleri teşkilatlanacak bir kuruluşla yönetmek üzere, 1960'da, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak "Halk Eğitim Genel Müdürlüğü" kurulmuştur.

Dağınık şekilde hizmet veren Yaygın Eğitim, 1972'de, eğitimde bütünlük ve süreklilik ilkeleri doğrultusunda birleştirilerek güçlü bir Genel Müdürlük haline gelmiştir.

13.12.1983 gün ve 179 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname doğrultusunda Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü ile Çıraklık Eğitimi Genel Müdürlüğü birleştirilerek "Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü" adını almıştır (Yıldırım, 1996: 50-52).

5. Yaygın Eğitim Hizmeti Veren Kurum ve Kuruluşlar

1. Milli Eğitim Bakanlığı
2. Başbakanlığa Karşı Sorumlu Kurum ya da Kuruluşlar
3. Çeşitli Bakanlıklar
4. Üniversite ve Akademik Kuruluşlar
5. Gönüllü Kuruluşlar
6. Meslek Kuruluşları
7. Mahalli İdareler
8. Kamu İktisadi Kuruluşları
9. Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları

a. Halk Eğitim Merkezleri
b. Çıraklık Eğiti Merkezleri
c. Pratik Kız Sanat Okulları
d. Olgunlaşma Enstitüleri
e. Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezleri (MEB, 1973, s.9)

6. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezleri

6.1. Tanımı

Toplumda kültür, sanat ve estetik bilincini yaygınlaştırmak, kültürel zenginliklerimizin korunup geliştirilmesine katkıda bulunmak, kadınlarımızı yeni bilgi ve becerilerle donatarak meslek sahibi yapmak, aile ekonomilerini güçlendirmek, kadınlarımıza birlikte yaşama ve planlı çalışma alışkanlığını kazandırmak, toplumda dostluk, dayanışma ve güven duygusunu pekiştirmek, boş zamanların verimli bir şekilde

kullanımını sağlamak amacıyla 1994 yılında “Her ev bir atölye olacak” sloganıyla açılmıştır. (BELMEK,2011)

6.2. Amacı

Vatandaşlara Atatürk devrimlerinin manasını kavratmak; Cumhuriyet esaslarını ve demokratik yaşayışı benimsetmek, yurt ölçüsünde kökleştirmek; demokratik yaşayışın temeli olan hür disiplin, karşılıklı anlayış, sevgi, saygı ve hoşgörülülük duygularını geliştirmek, Vatandaşlara bilgi, hüner kazandırmak; vatandaşların bilgi ve hünerlerini, davranışlarını ve diğer hükümlerini geliştirmek ve ilerletmek suretiyle toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasına eğitsel yollarla yardım ve kılavuzluk etmektir (BEMEK, 2011).

7. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezleri

2010-2011 Kurs döneminde KEÇMEK, 1 ana merkez ve 12 kurs yerinde 49 branşta meslek edindirme ve el beceri kursları düzenlemektedir.

8. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Yürütülen Çalışmalar

a) Okuma-yazma, eksik eğitimlerin tamamlanması için eğitim,

b) Geleneksel kültür derlemeleri, sosyal kültürel eğitim ve etkinlikleri, güzel sanatlar, çağdaş bilime uyum içeren etkinlikler.

c) Halk sağlığı, sivil savunma, aile eğitimi gibi konular içeren diğer programlar. (http//www.belmek.edu.tr/2011, Nisan13).

9. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Yürütülen Eğitim-Öğretim Faaliyetleri

a. Kurslar

- Mesleki Teknik Kurslar
- Sosyal Kültürel Kurslar

b. Sosyal ve Kültürel Etkinlikler (Uygulamalar) (Ankara "İl Gazetesi" 24 Haziran 2010)

9.1. Kurslar

9.1.1. Mesleki ve Teknik Kurslar: Hiç eğitim görmemiş eksik eğitim görmüş veya bir meslekte çalışan kişileri; toplum içinde pasif bir tüketici değil aktif bir üretici kılmak, işlerinde gelişmelerini sağlamak amacıyla düzenlenmişlerdir. guaj, yağlı ve suluboya kursları, el sanatları(Batik, seramik, gravür, vitray vs.) bu kurslardan bazılarıdır(Yıldırım, 1996: 66-67).

9.1.2. Sosyal ve Kültürel Kurslar: Okuma-yazma bileyenlere öğretmek, eksik genel eğitimleri tamamlamak, kültür değerlerini korumak, aktarmak ve toplumun kültür düzeyini yükseltmek amacıyla düzenlenmişlerdir (Yıldırım,1996: 78-95).

9.2. Sosyal ve Kültürel Etkinlikler

Kişilerin kültür ve sanat alanındaki yeteneklerini geliştirmek teşvik etmek, boş zamanlarını olumlu şekilde değerlendirmelerini sağlamak, kültür ve sanat alış- verişini geliştirmek, milli kültür değerlerini tanıtmak, yaşatmak, aktarmak amacıyla sergi, yarışma, konser, fuar, konferans, panel, spor etkinlikleri vb. isimler altında düzenlenirler (Yıldırım, 1996: 95-96).

10. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Sanat Eğitimi

Türkiye kalkınmakta olan bir ülke olarak, dünyadaki hızlı değişim ve gelişmelere ayak uydurmak ve çağı yakalamak zorundadır. Bu yüzden, karşılaşılan sorunların çözümünde eğitim daima önemlidir. Bilim, sanat ve teknoloji alanlarında yaşanan gelişmelerin gerisinde kalmamak, gelişmiş ülkelerin düzeyine gelebilmek için yapıcı ve yaratıcı bireylerin yetişmesine çok ihtiyaç vardır. Bu ancak örgün ve yaygın eğitimin her düzeyinde uygulanacak sanat eğitimi, çağın gereklerine uyan bu alanda yaşanan değişme ve gelişmeleri adım adım izleyen programların uygulanmasıyla mümkündür. (Ankara "İl Gazetesi" 24 Haziran 2010)

10.1. Sanat

Sanat kişilerin, heyecanlarını coşkularını, dışarıya aktarabilmelerine, insan ilişkilerinin hoşgörü ve barış içinde sürdürülmesine imkân veren, insanca bir olgudur (Atay, 1987: 27).

Bir ulusun kültürel kişiliğinin en canlı ve anlamlı belgeleridir.(Onuk ve Akpınarlı, 1997).

Sanat kişiliği olan insan güzel giyinmesini, güzel konuşmasını, güzel yürümesini, güzel yaşamasını, güzel eserleri tatmasını bilen insandır.

Tarih toplumların hafızasıdır ve yazılı belgelere, eserlere dayanır. İnsanoğlu yazıyı bulmadan önce duygu ve düşüncelerini sanat yolu ile anlatmıştır. Tarihöncesi çağların gelişmesi, ortaya çıkarılan sanat eserlerinde öğrenilebilir. Sanat, insanın geçmişini belirleyen, gücünü anlamlaştıran, geleceğine ışık tutan en insancıl eylemdir (Kırışoğlu, 1985: 68).

Sanat, insanların bilinçlenmesinde ve siyasallaşmasında yardımcı unsurlardır. Sanatçının görevi sanatın sezgi gücünden faydalanarak "örtüleri kaldırmaktır. (Weiss, 1981, 58).

10.2. Sanat Kültürü

Sanat bireysel açıdan bağımsız bir faaliyet olması yanında, kültürel etkileşim yönünden toplum ile kaçınılmaz ilişkileri vardır. Bir ülke kültürü sanat yapıtlarında somutlaşır. Sanat yapıtları için, ulusların var olma kanıtlarıdır denilebilir. Sanat kültürü, uluslararası bir dokudan oluşur.

Kültür ve sanat bir ulusun uygarlık kimliğidir. Kültür; inanç ve gelenekler ile sanatsal duygu ve düşüncelerin biçimlendirdiği bilimsel ve teknolojik gelişmelerle oluşan geniş anlamı ile bir uygarlıktır. (Baytaş, 1991: 19-20)

10.3. Sanat Eğitimi

10.3.1. Yetişkinler ve Sanat Eğitimi: Yaşanılan çağda, bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler beraberinde birçok değişikliği ve dolayısıyla da farklı ihtiyaçları getirmektir. Bu gelişmelerin yalnızca örgün eğitim yoluyla karşılanması mümkün değildir. Çünkü örgün eğitim yoluyla, bireylere ancak belli yaş ve durumlar ölçüsünde eğitim verilebilecek; örgün eğitimden yararlanamayan veya daha önceden bitirmiş olanlara ulaşılamayacaktır.

Yetişkin eğitimi, öğrencinin kendisine uygun gelen zamanda ve uygun gelen koşullar altında ciddi bir öğrenme çabası için rehberlik ve destek görmesidir. Öğrenme durumu hangi düzeyde el alınırsa alınsın, hareket noktası, öğrencilerin güdülerini, ihtiyaçlarını, ilgi ve yeterliklerini belirlemek, buna göre öğrenme hedeflerini tanımlamak ve uygun yöntemlerle teknikleri seçmektir (Lowe, 1985, s.90).

Bilim ve teknolojideki bu hızlı gelişmeler sonucu yaşam savaşı derdine düşen insanlar, gittikçe maddeleşmekte ve doğadan, toplumsal yaşamdan kopmaktadırlar. İnsanlar normal yaşam formlarına ancak sanat ve sanat eğitimi ile kavuşabilir. Çünkü sanat, insanla birlikte vardır. Çünkü insanoğlu geçmişini, o dönemlerde yapılmış sanat eserleriyle öğrenmiştir ve geleceğe de yine sanat yoluyla bir şeyler bırakacaktır. Çünkü sanat en geçerli evrensel dildir ve en güzel iletişim aracıdır. (Geray, 1970: 28-29).

10.3.2. Halk Evleri ve Sanat Eğitimi: Yaygın eğitimin tarihçesinde de belirtildiği gibi, 1932 yılında Halkevleri kurulmuştur. Atatürk ilke ve inkılaplarını yaymak, kökleştirmek, halkı toplumsal, kültürel açıdan geliştirmek amacıyla kurulan halkevlerinde, güzel sanatlar, spor, tarih ve müze, halk derslikleri kursları, temsil oyun, sosyal yardım konularında aşılan kollarda çalışmalar yapılmıştır.

Genel anlamda sanat eğitimi, güzel sanatların bütün alanlarını kapsayan, okul içi ve okul dışı yaratıcı eğitim sürecidir. Geniş anlamıyla ise; eğitim bilimin bir dalı olarak sanatın, estetiğin, sanat tarihinin eğitimi ve öğretimiyle ilgili bütün konuları araştıran, sorulara yanıt arayan, bulan yeni bir bilim dalıdır. (Geray, 1970: 259).

11. El Sanatları

11.1. Tanımı

Bireyin bilgi ve becerisine dayanan özellikle doğal hammaddelerin kullanıldığı, elle ve basit araçlarla yapılan ve toplumun kültürünü, gelenek ve göreneklerini taşıyan ayrıca yapan bireyin duygu ve tecrübesini yansıtan gelir getirici üretime yönelik etkinliklerdir(Pamir, 1970: 5)

El sanatları, bireyin bilgi ve becerisine dayanan genellikle doğal hammaddelerin kullanıldığı elde ve basit aletler dışında makine gücüne ihtiyaç duyulmadan ve toplumun kültürü, gelenek ve göreneklerini, folklorik özelliklerini taşıyan, yapan kişinin zevk ve becerisini yansıtan gelir sağlayıcı üretime yönelik etkinliklerdir (Özdemir ve Yetim, 1997:192).

Bilindiği gibi el sanatı ürünleri üretildiği yörenin özelliklerini taşıdığı sürece orijinaldir ve değerlidir. Bu arada hammaddesi, deseni, üretim tekniği ve üretende onlara ayrı ve değerli orijinallikler kazandırmaktadır. Ancak el sanatları, bu özelliklerini kaybettikleri zaman orijinalliklerini ve değerlerini de kaybetmektedirler(Arlı,1984: 19)

El sanatları, bir milletin kültür ve kişiliğinin en canlı belgelerinden sayılır. Asırlar boyu toplumun yaşam zevki, öyküsü, sanat anlayışı ve el becerisiyle bütünleşerek, insan ruhunun derinliklerinden eserlerine, incelikle aksettiğini

gördüğümüz Türk el sanatlarının, başka milletlere nasip olmayan çok zengin, muhteşem bir geçmişi vardır(Öztürk, 1981: 197)

11.2. El Sanatlarının Tarihçesi

Batılı sanat araştırmacıları Türk Kültür ve Sanat'ını uzun bir süreç içinde Yunan, İran ya da Arap yapıtları gibi göstermişlerdir. Sanatla ilgili bir yazı Arapça yazılmışsa Araplara, Farsça yazılmışsa İranlılara mal edilmiştir. İnsanlık tarihi ile başlayan el sanatlarını en üst düzeyde geliştiren ve günümüze ulaşan ölümsüz eserler veren milletlerden biri de hiç şüphesiz Türklerdir.

Orta Asya'dan başlayarak, yakın doğuyu da içine alan Türkler, sanat ve kültürümüzü Anadolu'da ve Trakya'da ölümsüz eserler bırakarak sürdürmüşlerdir.

Bir ulusun el sanatları, kültürel kimliklerinin en değerli belgesidir. Tarihsel kimliğimiz ve varoluş süresinde el sanatlarımız, onlara can veren ustaların düşünce ve ruhlarıyla birleşmiş, sözden ziyade varlıklarıyla zenginliklerini kanıtlamışlardır.

Anadolu'nun her karış toprağında yöresel özelliklerine bağlı olarak el sanatlarının en güzel örneklerini görmekteyiz. Yaratılmış olan her güzellik, insanlar arasında şiirsel, dilsiz bir anlatım şeklidir. Binlerce yıllık tarihinde çeşitli uygarlıkların kültür mirasıyla Türk kimliğini, değerlerine birleştirerek Geleneksel Türk EI Sanatlarımızı çok büyük bir mozaik haline getirmiş bir ulustur Türkler.

EI sanatlarımızın her birinin detayları sayfalar dolusu yazı, onlarca araştırma kitabı demektir. Ve hepsi yörelerine göre farklılıklar taşır. Yaratılmış her eser, o bölgenin tarihi, sosyo-kültürel, coğrafi yapısını içerir. Yapıldıkları dönemin estetik güzelliklerini yansıtır.

Kişisel özverili çalışmalarla ya da devlet desteğiyle yaşatılmaya çalışılan el sanatlarımızın yanında geçmişten bizlere miras kalan pek çok tarihi eserlerde el sanatlarımızın pek çok örneğini görebiliriz. Geleneksel Türk EI Sanatlarını; halıcılık, kilimcilik, cicim, zili, sumak, kumaş dokumacılığı, yazmacılık, çinicilik, seramik - çömlek yapımcılığı, işlemecilik, oya yapımcılığı, deri işçiliği, müzik aletleri yapımcılığı, taş işçiliği, bakırcılık, sepetçilik, semercilik, maden işçiliği, keçe yapımcılığı, örmecilik, ahşap ve ağaç işçiliği, arabacılık vb. Sıralanabilir(Öztürk, 1997: 66-67)

Bulunduğu her yörede farklı özellikler sahip olan El sanatları ürünlerinin hammaddelerine göre sınıflandırılması ise şöyledir;

11.3. Hammaddelerine göre El Sanatlarının Sınıflandırılması

El sanatlarımız, bilimsel çevrelerce de önerildiği gibi işlenen hammaddelerin cinslerine göre, sekiz ana sanat grubu adı altında toplanmaktadır.

- Hammaddesi ağaç olan sanatlar.
- Hammaddesi bitkisel ve hayvansal lifler olan sanatlar.
- Hammaddesi bitki olan sanatlar.
- Hammaddesi toprak olan sanatlar.
- Hammaddesi çeşitli maden olan sanatlar.
- Hammaddesi taş olan sanatlar.
- Hammaddesi deri olan sanatlar.
- Hammaddesi deniz ürünleri olan sanatlar (Taylan, 1981, s.398).

Her yörenin geçmiş ve günümüzde süregelen sanat kolları titizlikle araştırılmalı, malzemesi bulunabilen ve asıl önemlisi, yapan ustanın olmasıyla meydana getirilecek işler, o yerin özelliğini yansıtıp, sanatsal kimliğini oluşturabilmelidir (Atanur, 1994, s.18).

a. Hammaddesi (hayvansal, bitkisel ve kimyasal) Lif Olan El Sanatları: Dokuma türleri; (halı, kilim, el dokuması, kumaşlar, çarpana dokumalar, oyalar vb.) örgü işleri, (çorap, kozak, eldiven vb...) keçe işleri, el baskıcılığı.

Bu el sanatları üretiminde kullanılan araçlar; (el baskı kalıpları, tezgâhlar, ip eğirme araçları vb.), günlük kullanım eşyaları ve aksesuarlar; (mutfak araç ve gereçleri, rahle, tespih, takunya, biblo, vazo, ağızlık, pipo, bostan vb.) mimari elemanlar; (minber, kapı, pencere vb.), müzik aletleri; hammaddesi ağaç olan el sanatı türlerinde yapım tekniklerinden çok ürün türü, kullanım alanı ve toplumdaki işlevi ortak özellikler olarak dikkat çekiyor.

b. Hammaddesi Taş olan EI Sanatları: Değersiz taşlar kullanılarak yapılan yapılar; (Mimari elemanlar, mezar taşları, çeşmeler vb.) Süs taşları işlemeciliği ;(takılar, teşbihler, baston vb.) mermer işleri, lüle taşından işler, oltu taşından işler.

c. Hammaddesi Toprak Olan El Sanatları: Çanak çömlek işleri (Mutfak eşyaları, günlük kullanım eşyaları) çini eşyaları, seramik eşyalar.

d. Hammaddesi Maden (Metal) Olan El Sanatları: Demirden yapılan işleri, (kapı tokmakları, mutfak araçları, tarım araçları, hayvan koşumları, mimari elemanlar, müzik aletleri vb.). Bakır- Pirinç işleri; (mutfak eşyaları, hamam takımları, ısınma araçları, çay ve kahve takımları, vazo, duvar tabakları).

e. Hammaddesi Cam Olan EI Sanatları: Göz boncuğu (nazar boncuğu) türleri, çeşmi bülbüller, vitray türleri, takı ve aksesuarlar.

f. Hammaddesi Deri ve Hayvansal Atıklar Olan EI Sanatları: Saraç işleri, deri giyim eşyaları, deriden yapılan günlük kullanım eşyaları (keman, çanta, kese, sigaralık) kürk giyim eşyaları ve post yapımı, cilt işleri (kitap kapağı) gölge oyunu tipleri, tarım ve mutfak eşyaları, kemik ve boynuzdan yapılan el sanatları, aksesuar işleri.

g. Hammaddesi Kabuk, Saz, İnce Dal ve Sap Olan El Sanatları: Sepet örücülüğü, mobilya yapımı, hububat saplan ile yapılan örgü ve süs eşyaları, süs bitkileri kullanılarak yapılan çanta, hasır, plaj yaygısı vs.(Öztürk, 1997: 75-79)

11.4. El Sanatlarının Özellikleri

a. Geleceğe bağlı özellik taşır.
b. Ulusal sanat beğenisini korur.
c. Yaratıcılığı geliştirir.
d. Ailede sanat kültürünü sağlar.
e. Ruhsal yaşamı yansıtır(Büzer, 1991: 94)

11.5. El Sanatlarında Takının Yeri ve Önemi

Geçmişe bakıldığında Anadolu el sanatları, uygarlıkların en canlı ve anlamlı belgeleridir. Geleneksel Türk el sanatları denildiğinde akla ilk gelen şey, Türklerin ürettiği el sanatlardır.

Kullanılan malzeme, renk, teknik, şekil ve bezeme özellikleri ile kullanılış biçimlerinden dolayı verdikleri mesajlar Anadolu takılarına ayrı bir anlam da kazandırmıştır. Bu nedenle kadın inanç ve özenle taktığı takıları ne zaman ve nasıl kullanacağını yaşam biçimi içerisinde öğrenerek toplumun geleneklerine bağlı olarak günümüze kadar sürdürmüştür.

Toplumlara ait olan takılar, sadece o dönemin takı kullanma geleneği ile ilgili bilgi vermez. Takının oluşması, sosyo - kültürel ve psikolojik yaklaşımlar bir kenara bırakılıp, form, işçilik, teknolojik açıdan incelenirse o toplumun bütün teknik özellikleri, mimari yaklaşımları, ekonomik ölçütleri ve sanat tavırları ortaya çıkar. Yani takılar, toplumların yaşam düzeylerini, felsefelerini ve tekniklerini yalın bir biçimde açıklayan objelerdir (Demirtaş, 1996: 41).

İnsanların süslenme gereksinimleri en ilkel şeklinden en gelişmiş şekline kadar olan takıyı takma-takıştırmak-yakıştırmak gibi kavramları ortaya çıkarmıştır. Ziynet eşyası diye de adlandırdığımız takının temelinde süsleme yatmaktadır. Takıyı süsleme-form-malzeme üçleminin oluşturduğu düzenin yanı sıra, gerekli teknik olanakları ve ustalığı kullanarak ortaya koyduğumuz fonksiyonel kullanım eşyası olarak ta tanımlayabiliriz (Arkun, 1984).

12. Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Takı Dersinin Yeri ve Önemi

12.1. Programın Tanımı

Programın amacı; Taş, boncuk ve metallerden, oyalardan, kilden ve doğal objelerden takı yapabilen kişi yetiştirmektir. Program dört üniteden oluşmaktadır ve süresi toplam 210 saattir. Bu programı başarı ile tamamlayan ve belgesini alan kişi kendi evinde bu işi yaparak aile ekonomisine katkıda bulanabileceği gibi konu ile ilgili atölyelerde de çalışarak kazanç temin edebilir. Söz konusu kursu tamamladıktan sonra ikinci seviye takı tasarımı kursunu da tamamlayan kişi takı tasarımcısı olarak da çalışabilir.(KEÇMEK, 2011)

12.2. Programın Uygulanması ile ilgili Genel Açıklamalar

Her kurs için ünitelendirilmiş yılık plân ve ders plânı hazırlanacaktır. Bütün planlarda hızlı öğrenen, geç ve güç öğrenen, zihinsel ya da bedensel özürlü, deneyimli ve deneyimsiz, kadın ve erkek, yaşlı ve genç ile farklı statülerdeki kursiyerler için yapılacak farklı uygulamalara bu planlarda yer verilecektir.

Öğretimin yapılmasında öğrenmenin öğrenci tarafından gerçekleştirildiği dikkate alınacak; öğrenci merkezli, aktif öğretim stratejileri öğretimde esas alınacaktır.

Öğretim materyallerinin seçiminde görsel, işitsel öğretim materyalleri ile dokunmaya dayalı öğretim materyallerinin seçimine özen gösterilecektir. Kursta kullanılacak öğretim materyalleri öğretmen tarafından belirlenecektir.

Öğretim etkinliklerinin belirlenmesinde, öğretimin amacı, öğretim sürecinin gerekleri ve çoklu zekâ esas alınacaktır.

Öğretimin yapılması sırasında mümkün olduğu kadar planlara sadık kalınacak, zaman içinde değişen ihtiyaç, imkân ve şartlara bağlı olarak gerekli değişiklik ve düzenlemeler yapılacaktır. Öğretim süreci boyunca sürekli değerlendirmeler yapılacak, bireylerin öğrenmeleri ile ilgili eksiklikler ve yanlışlıklar zamanında fark edilecek gerekli düzeltici ve tamamlayıcı öğrenme etkinlikleri devreye konulacaktır. Öğretim sürecinin sonunda öğrencinin başarısı uygun ölçme araçları ile ölçülecek ve değerlendirilecektir. Bilişsel alandaki öğrenmeler için gerektiğinde kâğıt kalem testlerine yer verilecektir. Ancak öğrencinin gerçek performansı iş ve performans testleri ve bu bağlamda hazırlanacak olan kontrol listeleri ile ölçülecek ve değerlendirilecektir. Bu değerlendirmelere ek olarak öğretim sırasında oluşturulmuş olan öğrenci dosyaları (portföy) da değerlendirmenin ayrılmaz bir parçası olarak kullanılacaktır.

Bu program en az 12 kişilik bir öğrenci grubu, alanında uzman bir öğretmen, bu öğretimi yapmak için yeterli sayıda alet, makine ve teçhizat ve gerekli malzemenin bulunduğu; öğretim materyallerinin ya hazır ya da ilgili eğitim merkezinde üretilecektir. Yine öğretim üniteleri belirlenirken mesleğin ya da işin yapılma süreci esas alınmıştır. Bu sıraya uymak esastır. Ancak bu süreci etkilemeyecek ünitelerin öğretiminde ünitelerin sıralamasında gerekli değişiklikler yapılabilir.(KEÇMEK, 2011)

12.3. Genel Amaçlar

Taş, boncuk ve metallerden takı yapabilecektir. Oyalardan takı yapabilecektir. Kilden takı objesi yapabilecektir. Doğal objelerden takı yapabilecektir. (Ankara. "İl Gazetesi". 24 Haziran 2010)

13. Takının Tanımı ve Tarihçesi

Takı; bir bedenle ya da giysilerle buluştuğunda anlamını bulan, kendini ifade edebilen bir süs eşyasıdır. Bedende var olamadığında sadece bir obje ya da heykelcik olarak algılanan mücevherin yegâne fonksiyonu bedeni süslemektir.

Takı, takmak kelimesinden gelmektedir. Mücevher veya ziynet eşyası olarak da adlandırılan takı, insanların süslenmek amacıyla taktıkları çeşitli taş, maden, doğa ürünleri ve buna benzer malzemelerden yapılmış olan kullanım eşyalarıdır (Özbağı,1993: 13).

İlk insandan günümüze kadar geçen zaman içinde insanoğlu, çeşitli amaçlarla maddeye biçim vermiş, maddeye hükmetmeye çalışmıştır. Değerli madenler ve taşlar, insanlık tarihi boyunca kimi zaman güzellik, kimi zaman zenginliğin ve asaletin simgesi olarak işlendi, kullanıldı. Takıların ilk kez ne zaman ve ne amaçla kullanıldığı hakkında kesin bir bilgi olmamakla birlikte, geçmişinin insanlık tarihi kadar eski olduğu ve doğa - inanç ilişkisi sonucu oluştuğu tahmin edilmektedir.

Takının tarihi, günümüzden 30.000 yıl öncesine, üst paleolitik döneme kadar uzanmaktadır. Ancak uzmanlar, gerçek anlamıyla kuyumculuğun, Mezopotamya'da, Mısır'da ve Anadolu'da, M.Ö. 4.bin yılın sonlarına doğru başladığını belirtiyorlar. Paleolitik döneme ait ilk takılar, Anadolu'da Antalya'nın Karain Mağarası ve Beldibi Kaya sığınağı gibi yerleşim alanlarında yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkarılmıştır.

Kuyumculuk teknolojisi ile takıların biçim ve isimlerini; yazılı kaynaklardan, antik vazo resimlerinden, duvar resimlerinden, sikkeler ve heykeller üzerindeki takı betimlerinden öğreniyoruz. Kazılardan çıkan takılarla, arkeolojik belgeler ve yazılı kaynakların bilgileri birleşince birçok bilinmeyen, kuşkusuz daha kolay aydınlana-bilmektedir (Savaşçın, 1986, s.75)

Eski çağlarda insanlar takıları, süslenmek için değil inançlarını ifade ettiği, kötülük ve tehlikelerden koruduğu için takmışlardı. Takı ve aksesuarlara ait bulgulara günümüzden 30 bin yıl öncesinde üst paleolitik dönemde mağara duvar resimlerinde, küçük kadın heykellerinde rastlanılır (Sokullu, 2003: 28).

Paleolitik Çağ'da, mağarada yaşayan insan, doğada bulunan kemik, hayvan dişleri, deniz ve kara hayvanlarının kabukları, çeşitli taşları toplayıp kolyeye dönüştürerek ilk takıyı ortaya koymuşlardır (Demirtaş,1996: 3).

Anadolu topraklarında Neolitik çağa ait, Diyarbakır yakınlarındaki Çayönü, Konya yakınlarında olan Çatalhöyük yerleşim alanlarında yapılan kazılarda, çeşitli eşyaların yanı sıra taş, kemik, diş ve yumuşakça kabuklarından yapılmış olan kolye, bilezik gibi takılar da çıkartılmıştır (Köroğlu, 2004: 15).

İlk Tunç Çağında, takılar gerek malzeme, gerek form yönünden zenginlik kazanmıştır. Özellikle kolyelerde, altın ve küçük boncuklar son derece büyük bir uyum içinde sıralanmışlardır (Demirtaş,199: 4).

İlkçağda Anadolu'da kuyumcu ustaları altın, gümüş, bakır üzerine kabartma, kalıpla çakma, telkâri, burma, som döküm, savat, kakma, kaplama, oyma, yaldızlama gibi teknikleri büyük ustalıkla uygulamışlardır (Sakaoğlu ve Akbayır, 2000: 113).

Anadolu'daki ustalar, sanatkârlar bir yandan kendilerinden önceki kültür mirasına sahip çıkarken, aynı zamanda da yeni göçlerle Anadolu'ya gelen değişik uygarlıkların getirdikleri teknik ve üslupları da özümlemişlerdir, ancak Anadolu'nun özgün karakteri de korunmuştur (Savaşçın,1985: 11).

Batı Anadolu'da kurulmuş olan Lidya uygarlığının kuyumculuğuna en güzel örnekler, Karun hazinelerine aittir. Günümüzde Uşak Müzesinde sergilenen bu eserler arasındaki bilezikler, gerdanlıklar, broşlardaki süsleme tekniklerinin mükemmellikleri etkileyicidir. Mineleme, telkâri, granülasyon tekniklerinin dikkat çektiği eserlerde hayvan başları, güneş ve ay motifleri yaygın olarak kullanılmıştır (Atasay, 2004: 12).

Doğu ve batı kültürünü kaynaştıran Helen Uygarlığı döneminde takılar da heykel gibi tasarlanmıştır. Bu dönemde Telkâri, granülasyon, kabartma teknikleri üstün beceriyle kullanılmıştır. Özellikle taçlar, altından yapılan defne ve meşe yapraklarıyla süslenmiştir (Atasay, 2004: 12).

Roma dönemi kuyumculuğunda, taş kullanımı dikkat çekmektedir. Süsleme tekniklerine kakmacılığı da ekleyen Romalılar, Helenler gibi hayvan başı motiflerini de sıkça kullanmışlardır (Atasay, 2004: 14).

Bizans sanatının en önemli öğesi Hıristiyanlık olduğundan dolayı kuyumculuğun en temel sembollerinden birisi haç motifiydi. Hz. İsa'yı ve Hıristiyanlığı simgeleyen semboller kuyumculuk üzerinde de belirleyici oldu. Balık, kuş, güvercin, tavus kuşu gibi hayvan figürleri ölümsüzlük, kutsal ruh, cennet gibi kavramları anlatmakta kullanıldı (Atasay, 2004: 14).

14. Takı Çeşitleri

a. Baş Takıları

1.Diademler, Taçlar: ilk örneklerini ince altın, gümüş veya çok az da olsa tunç levhadan oval veya kısa kenarları yuvarlak, ortası rozet motifli olarak görmekteyiz. Özel hayatta, doğuda, sevgi belirtisi olarak, şölenlerde, hastalıkta, ölümde ve cenazede kullanılır. Taç, daha çok geç dönemlerde rütbe ve takı olarak kullanılır. (Özbagı,1993:53).

2.Tepelik: Kadın feslerinin üzerinde veya doğrudan saç üzerinde konulan ve altın, gümüş ya da yaldızlı bakırdan yapılmış daire şeklinde, oymalı, nakışlı madeni bir levha olup çevresi altın, gümüş, inci ve püsküllerle süslenen kadın serpuşu (Gökçesu, 2002:98)

3.Fes Süsü: Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde fesin ön kısmından yanlara doğru takılarak kullanılan geometrik şekillerin zincir ve penezlenle süslenmesinden oluşan takı çeşididir.(Gökçesu, 2002:99).

4.Alınlık: Baş süslemelerinde, kadınların alınlarına gelecek şekilde fesin üzerine, taktıkları çeşitli zincir, boncuk ve paralarla süslü altın veya gümüşten yapılmış takılardır.

5.Yanak Döven: Fesin yanlarına, yanaklara sarkıtılarak takılan geometrik ve sembolik şekillerde zincir, penez ve boncuklarla süslü takılardır(Gökçesu, 2002:100).

6.Tarak: Saçı taramak, saça şekil vermek için kullanılan "tarak" aynı zaman da kadınların baş süslemelerinde saçı tutturarak kullandıkları bir takı çeşididir (Özbağı,1993:53).

7.Küpe: Kulak memesinin delinmesinden sonra ince bir tel çengelle kulak memesine geçirilen sayılamayacak derecede çok çeşidi olan kadınların ve kimi erkeklerin taktıkları ziynet eşyası (Erkaplan,2000:23).

8. Hızma: Buruna takılan altın veya gümüşten yapılmış halka. Genellikle doğu uygarlıklarına özgü bir takıdır.

b. Boyun Takıları

1.Kolye: Boyuna takılan takılardır. Boyuna sarılanlara boyunluk, çok öğeli olanına da gerdanlık denmektedir.

2.Pandantifler: Altın, gümüş zincir veya kumaştan ince kordona takılan takı öğesidir.

3.Hamaylı: Boyuna çapraz veya normal olarak asılan üçgen, kare, dikdörtgen veya yuvarlak, bazen yıldız şeklinde veya başka şekillerde rastlanan birtakım muhafazasıdır.

c. El-Kol Takıları

1.Yüzük: El, bazen de ayak parmaklarına takılan yüzük halkalarının kesiti yarım daire, kare, ince bant gibi farklı biçimlerde olabilir. Düz halka yüzüklerin dışındakilerde de, üste gelecek yer genişletilir. Yüzük kaşı adı verilen bu bölüm, kabartma veya oyma, mühür, motif yada figürlerle bezenebilir.

Yüzüğün en eski amacı süs eşyası olarak kullanılmasıydı. Bunun dışında belli amaçlar için kullanılan yüzükler vardır. Bunlar mühürler, anahtar yüzükler, unvan belirten yüzükler, evlilik ve nişan yüzükleri, büyü için kullanılan yüzükler, mevki yüzükleridir.

2.Bilezik: Bileğe takılan değerli halka. İlk örnekleri yine taştan yapılmış olup masif altın bileziklerin yanı sıra, tunç üzeri altın kaplama veya yalnız gümüş ve tunç, daha sonra da camdan yapılmış bilezikler de bulunmuştur.

3.Pazıbent: Genelde metalden yapılmış, kolun üst bölümüne takılan banttır.

4.Halhal: Kadınların ayak bileklerine taktıkları halkadır. (Bingöl,1999:33)

d. Bel Takıları

1.Kemer: Kalın kumaş, metal ve deriden yapılan ve giyilen kıyafeti belden sıkıp tutmaya ya da sadece süs amacıyla kullanılan, bele dolanarak toka vb. materyallerle iki ucu tutturulan giyim aksesuarıdır (Gökçesu, 2002: 114)

e. Giysi Takıları

1.Aplikler: Herhangi bir obje veya elbiseye tutturulan süsleme öğeleridir. Her dönemde görülmekte olup buluntuların çoğu altındandır.

2.Broşlar: Bezeme amacıyla elbiseye takılan iğne. Masif metalden veya metal ile taşın birlikte kullanılmaları ile genelde yuvarlak, oval, kare ve dikdörtgen formlardaki takılardır.

f. Ölü Takıları

1. Ağız ve Göz Bantları: Dini inançlar nedeniyle ölülere takılan bantlar mezarlarda tek veya çift olarak bulunmaktadırlar. Hemen hemen hepsinde ip geçkin deliği ya da delik yerine halkaları vardır. Bu ip geçki delikleri çok azında düzenli açılmıştır. Çoğunda aceleyle açıldıklarını gösterecek şekilde düzensiz delikler görülür. Çeşitli formlardadırlar. Genelde oval olup uçları yuvarlak ya da düzdür. Çok sağlam bulunanların yanı sıra parçalar halinde de ele geçmektedirler. Mezarda iskeletin başı hizasında bulundukları için ağız ve göz bantları olarak kullandıkları kesin olmakla birlikte, hangilerinin göz, hangilerinin ağız için olduğunu saptamak olanaksızdır. Yalnız kabartma olarak dudak şekli ya da izi olanların ağız bandı olarak kullanıldıkları anlaşılmaktadır. Katalogda yer alan örneklerin biri dışında tek olmaları bunların ağız bandı olmaları olasılığını artırmaktadır. Beş tanesinin uzunluğu 15 cm civarında, diğerleri de 10 cm den küçüktür. Bu fark ve grupların kullanım amaçlarından mı, yoksa

zamansal bir nedenden mi kaynaklandığını saptamak şimdilik olanaksızdır. İÖ 3.ve 2. bin ölü takıları genelde bezemesiz yapılmış olup, ağız ve gözü kapatan bantların yanı sıra el ve ayak bileklerine takılan batlar da bulunmuştur. 2. binin son çeyreğine ait buluntular arasında ise ağız bantlarında dudak kabartmalarına rastlanılmaktadır. İÖ 8. yüzyıldan sonra bantların üzerinde geometrik kabartma, sikke veya mühür baskıları, bitki motifleriyle hayvan figürleri vardır. (Bingöl,1999:32)

2. Kulak Tıkaçları: Ağız ve göz bantlarının yanı sıra ölülerin kulaklarını kapatmak için ya dini inanış gereği veya haşaratın vücuda girmesini önlemek amacıyla kullanılmış olabilir. İÖ 3. bine ait altın veya altın kaplama kulak tıkaçları bulunmuştur(Bingöl,1999:33)

15. Tasarı

15.1. Tasarımın Tanımı

Tasarlama sözcüğü İngilizcedeki “desing” ve Fransızcadaki “projeter” sözcüklerinin karşılığı olarak kullanılmaktadır. Sözcük anlamı bir plan ya da eskizi yapmak üzere zihinde canlandırmak, biçim vermek ya da üretilmek üzere canlandırılan bir plandır.(Bayazıt, 1999: 8-9)

Tasarlama gerçekleştirilirken bazı bilgiler öğrenilerek hazırlanır ve bilgilerin kazanılması insan beyninde bildiklerinin değişmesine neden olur. Böylece yeni bir bilgi birikimi ortaya çıkar. Bu sentez sonucunda tasarımcı, tasarlama problemini başka bir perspektiften görme şansına sahip olur, ayrıca bu sentez problemin çözümlenmesinde tasarımcıya yol gösteren ve onu çözüme götüren bir veri olarak karşımıza çıkar (Özay, 2002:137)

Bazen tasarımlarda, bireyler arasında ortak kullanılan simge ve simge sistemlerinin de kullanıldığı görülür. Denemeler sonucu bu simgelerin formsal çözümlemeleri yapılır. Çözümlenmesi yapılan bu simgeler, bireyler arası iletişimi, anlam ve bilgi alış-verişi ile sağlar. Takı tarihinde, yüzyıllar boyu takının bir anlatım dili olduğu savı, birçok toplum ve uygarlıkta karşımıza çıkar. Hatta sembolik takıların sıkça kullanıldığı toplumlarda, takıya getirilen tanımlar arasında “Takının bir iletişime

baktığımızda ilettiği konular açısından çok fazla çeşitlilik gösterdiği gözlemlenir. Sözlü ve sözsüz iletişim dün olduğu gibi bugünde günlük hayat ile iç içe geçmiştir. İşaretlerin, simgelerin, göstergelerin toplamını bir dil olarak kabul edecek olursak; takı ürünleri tasarımında yapılanların da bir dil olduğunu savunabiliriz (Türe, 2002).

15.2. Özellikleri

Tasarım yaparken, diğer sanatlarda kullanılan tüm ilkeler geçerlidir. Tasarımcılar sanat prensiplerini kullanırken onları katı ve vazgeçilmez olarak görmek yerine, yol gösteren bir rehber olarak algılanmalıdır.

Sanat prensipleri modanın değişimi ile de esneklik gösterir. Bu prensipleri kısaca şöyle sıralayarak açıklayabiliriz.

15.2.1. Denge

Tasarımın bütün bölümleri arasında doğru bir ilişki ile estetik görünüm oluşturmaktadır.

15.2.1.1. Formal Denge: Merkezi bir eksenin karşı kenarında eşit veya benzeri elemanları kullanarak formal denge elde edilir. Tasarımda formal denge varsa, monotonluk ve ağırbaşlılık etkisi çekicilik yerine ciddiyet hissi verir.

15.2.1.2. İnformal Denge: Birbirinin aynısı olmayan nesnelerin dengesidir. İnformal denge ile hazırlanan tasarımlarda tasarımcı daha yaratıcı serbestliği kazanır. Burada da dengeyi sağlamak önemlidir.

15.2.1.3. Radyal Denge: Tasarımın ana parçaları merkezi bir noktadan ayrıldığı zaman radyal denge oluşur.

15.2.1.4. Yatay ve Dikey Denge: Yatay ve dikey denge simetrik veya asimetrik olabilir. Yatay çizgiler bulundukları yeri etkileyerek dikkat çeker. Dikey denge ise tasarımın hayali bir dik çizgi ile ikiye ayrılarak her iki parça arasında kurulan dengedir. Yatay çizgiler genişlik dikey çizgiler uzunluk etkisi yaratır.

15.2.2. Vurgu: Tasarımda verilmek istenen mesaj göze ilk çarpması gereken kısımdır.

15.2.3. Ritm : Tasarıma çizgi ve renkle katılan estetik görünümdür.

15.2.4. Uyum: Modelin ayrıntıları, kullanılan teknik, renk ve malzeme arasındaki doğru kullanım ile estetik görünümün sağlanmasıdır.

15.2.5. Birlik: Tasarımdaki tüm parçalar birbirleri ile ve bütünle uyumlu olduğu zaman tasarımda birlik bütünlük sağlanır.

15.3. Süreçleri

Büyük kitlelere yaşama hakkını tanıyan endüstri çağında toplumlarda yatan yaratıcı güçlerin uyandırılması bir insanlık ideali oluyor. Günümüzde yeryüzünde ülkeler uygarlıkları teknik ve ekonomik gelişmeleri aynı aşamada olmadığı için büyük ayrılıklar gösteriyorlar. Ayrıca gelişmiş ülkelerde ortak bir insanlık anlayışından henüz çok uzak görünüyorlar. Bu yüzden yaratıcılığın en yüksek değerler olarak tanınması ve yaratıcı toplumların gelişmesinin önünde büyük engeller bulunuyor. Ancak yaratıcılığın önündeki bu büyük engeller kaldırıldığında yaratıcılığın yüksek değerler olarak tanınacağı en belirgin faktör olarak biliniyor. Yaratıcılığın da iki farklı temel faktöre dayandığı belirtiliyor. Birincisi makinenin ve endüstrinin ve seri üretim ilkesinin kaçınılmaz zorunluluğu ikincisi sanat ve zanaatın bütünlüğü birliğini ve ayrılmazlığını benimseyecek tasarımcının toplum karşısındaki görevi ve sorumluluğuyla ilgilidir. Çağdaş anlamda yaratıcı ürünlerini ya başkalarının kontrolünde başkalarına yaptıracak, ya da sanatsal değeri olan eser üretmek zorunda kalacaktır.

15.4. Tasarımda Konu ve Tema Belirleme

Doğada var olan objelerin bireyin zihnindeki iz düşümlerinin rüya ve hayal gücünün dışa yansıması olarak algılarsak tasarım, biçimsel olarak somutlaşan her tasarıma, sanatçının bakış tarzı, algılaması, etkilemesi, başka bir kavramsal biçime dönüştürmesi bir süreç içinde gerçekleşecektir. İnsan zihnindeki her izdüşümü yeni bir kavramsal biçime dönüşme sürecinde niteliksel ve boyutsal değişmelere uğrar ve bu süreç içinde imgelemenin bir hikâyesi oluşur. Birincisi zihinsel faaliyet olarak yeni yaşamın imgesel modelini çizecek şekilde hayal gücü ve yaratıcı etkinliğin bir sonucu

olarak, ikincisi maddi yaratım olarak, yani taştan, metalden, seslerden, sözcüklerden, vücut hareketlerinden vb. benzer sanatsal içeriğin nesnel taşıyıcısını var edecek şekilde, emeğin özel bir şekli olarak, birincisinde sanatın "içsel biçimi" yani sanatın içeriğini imgesel olarak somutlaştırılışı, ikincisinde ise sanatın "dışsal biçimi" yine sanatsal imgenin maddi gövdesi ortaya çıkar. Sonuç olarak tasarımın bir imgeden maddeye dönüşümü süresinde yaratının birinci etken olarak her zaman gündemde olduğu söylenebilir.

Sanatsal yaratılar yazı gibi düşünceyi somutlaştıran eylemlerdir. Dolayısıyla üretilecekleri ortam kayıtsız, şartsız özgürlüğün var olduğu toplumsal bir çevre olmalıdır. "Hiç kimse sanatçıya görevini nasıl yerine getireceğini söylemek, öğretmek, uyması gereken kurallar koymak, içinde kalması gereken sınırlar çizmek" durumunda olmamalıdır. Böylesi koşullandırma ve sınırlamalara karşı koymak kişisel yaratma hakkı ve eylemini önleyici engellerini aşmaya çalışmak sanatçının ne denli güç olursa olsun en doğal davranış biçimi olacaktır.

Ayrıca yaratma olgusunun en önemli ve onsuz olmaz kuralıdır özgürlük. Sosyal ve kültürel çevre gibi doğal çevrede yaratma serüveniyle yakından ilgili başka bir etkendir. Sayısız bitki ve hayvan türlerinin birbirinden farklı zenginlikte, form, renk, doku görüntülerinden oluşan bir sergidir. Doğa; sıradan insanı bile hayran bırakan bu görsel şölen karşısında sanatçının etkilenmemesi olası değildir. Çevresini algılamaya çok tutkulu alıcı ve yansıtıcı olan bir sanatçı için her zaman en önemli esin kaynağı doğa olmuştur.

16. Takı Tasarımı

İnsanların vücutlarını ve elbiselerini süslemeleri çok eski devirlere dayanmaktadır. Güzel görünmek insanın yaradılışından gelen bir olgudur(Özbağı, 1993:50).

Takı süslenmenin yanında inançlara ve geleneklere bağlı kalarak hazırlanmakta, bu amaçla hazırlanan takılar toplumun inançlarını yansıtması bakımından kutsal sayılmaktadır(Özbağı, 1993:13).

Takı tasarımında tasarım ölçütleri dört ana, dokuz alt baslık altında toplanabilir.

1. İşlevsel Ölçütler
    a. Fizyolojik ölçütler
    b. Fiziksel çevre ölçütleri
    c. iletişimsel ölçütler
2. Psikolojik Ölçütler
    a. Algısal ölçütler
    b. Sosyo-kültürel ölçütler
    c. Duygusal nitelikler
    d. Anlatım ölçütleri
3. Teknolojik Ölçütler
    a. Malzeme ölçütleri
    b. Üretim yöntemi ölçütleri
    c. Ekonomik Ölçütler

1.İslevsel Ölçütler

Her nesne, belirli bir fiziksel gereksinim sonucu ortaya çıkar. Nesnelerin ana işlevi bu gereksinimin karşılanmasıdır. Gerek bu ana işlev ve gerekse kullanım sırasında, ana işlevin oluşumunda ortaya çıkan bazı yan gereksinimlerin oluşumunu analiz etmeye yönelik ölçütlere işlevsel ölçütler denir.

a. Fizyolojik Ölçütler: İnsan vücudu belli fiziksel nitelikleri olan bir bütündür. insan kullanımı için geliştirilen her üründe, belli koşullar altında, bu bütünün belli parçalarıyla ilişki kuracağı gibi, uzaktan oluşturulan bir ilişki de olabilir. Bu ilişki sürecinde, ürünün fiziksel varlığını insanın fiziksel varlığına uygunluğu, fizyolojik ölçütler ile gerçekleştirilir. İnsan vücudu karmaşık bir yapı ve isleyişe sahiptir. Bu karmaşıklığın koşutunda, insanın ürün ile olan fiziksel ilişkisi çeşitli anatomik, fizyolojik, antropometrik nitelikler çerçevesinde gelişir. Bu nitelikler, vücudun motor yetenekleri, ölçüsel nitelikleri, algılama, bilgi isleme ve saklama yetenekleri, metabolizma ve diğer fizyolojik süreçlere ilişkin özellikler, vücudun strüktürel nitelikleri ve benzerleridir. Her nesne kendisinden beklenen işlevin yapısına ve kullanma özelliklerine göre niteliklerin bir veya bir kaçının oluşturduğu gereksinimlere uymak zorundadır. Ancak burada, temel işleve dönük ilişkilerle yan kullanım

etmenlerine dönük ilişkiler arasındaki ayrımı gözetmek gerekir. Temel işlev, bir ürünü tanımlayan, onun varlığına neden olan gereksinimlerden doğar. Örneğin "ritüel düşünce doğrultusunda, kişinin bu yöndeki düşüncelerini sembolize eden bir ürünü, vücudunun belli bir bölgesinde taşıma isteği" olarak tarihlenecek bir gereksinme, temel işlevi takınmak olan bir takı ile sonuçlanır. Rahat ve sağlıklı bir takınmayı sağlayacak ölçütler ise, takının temel işlevine dönük fizyolojik ölçütlerdir. Vücutta kullanıldığı yer, bu yere ergonomik uygunluğu, kullanıldığında herhangi bir hareket kısıtlaması yaratmaması ve benzeri birçok ölçüt vardır.

Yan kullanım etmenleri ise ürünün gerek temel işlevini oluşturduğu süreçte gerekse bu sürecin dışındaki varolunuş sırasında, kullanıcı ile kurduğu değişik ilişkilerden doğar. Bu ilişkilerin çözümlemeleri temel işlevin oluşumunu etkileyebilir, ancak genel anlamda ürünün kullana bilirliğini arttırır. Örneğin; bir tasma kolyenin ağırlığı ergonomik açıdan çok önemlidir, bu ağırlık boyuna uygun olmalı ve boynun taşıyabileceği ağırlık sınırının üstüne geçmemelidir(Demirtaş,1996:58).

b. Fiziksel Çevre Ölçütleri: Ürünler, çevre içinde birbirleriyle ve çevre elemanlarıyla ilişki kurmak durumundadır. Bu ilişkiyi kuracak "uç" noktaların uygunluğunu fiziksel çevre ölçütleri sağlar. Ürünlerin detayları, bağlantı ayrıntıları, vücut ve ruhla hangi noktalarda uyum sağlaması gerektiği, ürünü desteklemek adına kullanılması gereken yan malzemelerin belirlenmesi, bu tür ölçütler sonucudur. Kullanılacak bir yüzüğün fiziksel çevre ile uyumu çok önemlidir. Eğer kullanılan bir yüzükte sivri ve sert noktalar varsa, kullanıcıyı sıkıntıya sokabilecek bir rahatsızlık yaratabilir, bir yerlere takılıp fiziksel çevre ile uyumu bozabilir. Bu tarz olumsuzlukları önlemek tasarım aşamasında mümkün olur.

c. İletisimsel Ölçütler: İletisimsel ölçütler, ürünlerin kendini kullanıcıya etkin bir biçimde iletmesini amaçlar. İletilen bilgi, tümüyle kullanıma dönük olabileceği gibi, ürünün temel varlığı da olabilir. Bu bakımdan iletişimsel ölçütleri, işlevsel iletişim ölçütleri ve kavramsal iletişim ölçütleri seklinde incelemek mümkündür. İşlevsel İletişim, bir ürünün nasıl kullanılacağını kullanıcının, doğrudan nesneye bakarak anlayabilmesidir. Kavramsal iletişim, ürünün biçim-işlev bağının kullanıcı bilincindeki karşıtı ile ilgilidir. Takı ürünü olarak geliştirilmiş her obje zaman içinde belli bir biçimsel bütüne ulaşır.

2.Psikolojik Ölçütler

Kişi yaşantısında oluşan her şeyi ve bu arada çevresini ve çevresini oluşturan nesneleri sürekli olarak değerlendirir. Gerek değerlendirme öncesi algılama süreci, gerekse değerlendirme olgusundan doğan gereksinmeler psikolojik ölçütler baslığı altında toplanmıştır.

a. Algısal Ölçütler: Ürünün fiziksel ve biçimsel nitelikleri, onun nasıl algılanacağını belirlendiği gibi, algılamayı izleyen kavrama sürecindeki değerlendirmeleri de etkiler. Algısal ölçüt, ürünün, olduğu gibi algılanacak ve kavrama sürecinde psikolojik sapmalar ve güvensizlik yaratmayacak bir biçimde tasarımlanmış olmasıdır (Demirtas,1996:60).

b. Sosyo-Kültürel Ölçütler: Her toplum, bireylerinin davranışlarını değerlendirmek ve denetlemek amacıyla belli kural ve değer sistemleri yaratır. Toplumun kabul edilmiş bir üyesi olmak, ancak bu normlara uymakla gerçekleşebilir. Kişinin psiko-sosyal bir güvence duyabilmesi de onun toplum tarafından kabul edildiğine inanmasıyla olur. Kişi çevresindeki ürünleri seçerken, onları kullandığında psiko-sosyal bir güvence içinde olup olmayacağını da değerlendirir. Dolayısıyla tasarım, ürünün biçimsel ve kullanma niteliklerinin toplum değer sistemine uygunluğunu dikkate almalıdır.

c. Duygusal Nitelikler: Kullanıcının bir ürüne yaklaşımında, duygusal bir değerlendirme süreci de vardır. Bu kabaca “beğenmek” ya da “beğenmemek” diye ifade edilebilir, ancak daha derin bir tanım yapmak gerekirse, kullanıcının kendisini ürünle özdeşleyebilmesidir. Ürünün kendini kullanıcıya ilettiği tüm ortamlarda, kişinin yaşantısı boyu biriktirdiği bilinç ya da bilinçaltı değerler vardır. Bir dizi uyarı geldiğinde bu değerlerin anımsanması kişiye özel bazı ölçüler yaratır. Bu ölçüler sonucu kişi ürünle özdeşleşir ya da özdeşleşmez. Anımsanan değerlerin kişiye özel olmaları ve genellikle akılcı bir takım genellemelerle açıklanmaları, onların duygusal olarak nitelendirilmelerine neden olur(Demirtaş,1996:62).

d. Anlatımsal Ölçütler: Bir ürünün biçimlenmesi tasarımcının kendine belirlediği bir dizi amaç çerçevesinde olur. Doğru ve sağlıklı bir ürüne ulaşabilmek için birçok amaç ve ölçütler ortaya koyma zorunluluğu vardır. Tasarımcı, ürünün

kullanacağı malzemeleri ve düşünce öğelerini, iletilerini en iyi şekilde aktaracak biçimde seçer. Buna tasarımcının ürünü yorumlaması ve fikirlerini nesne diline dökmesi denilebilir. Bir tasarımcı kullandığı ürün dili ile kullanıcıya belli bir toplumsal tavır, fizyolojik tavır, psikolojik tavır önerir. O ürünü alan kullanıcı da, aslında tasarımcının bu yorumunu algılamış, bu önerilerini benimsemiş kişidir.

3.Teknolojik Ölçütler

Her ürün belli bir teknolojik süreç sonucu üretilir. Bu sürecin fiziksel normları, tasarımcının amaçladığı biçimi elde edebilmesinde en geçerli kısıtlamalardır. İşlevsel ve psikolojik ölçütlere göre kâğıt üzerinde biçimlenen ürünün fiziksel bir varlık olabilmesi, ulaşılan biçimin mevcut teknoloji aracılığı ile gerekli malzemeden üretilmesine bağlıdır. Malzeme ve üretim yöntemlerine ilişkin ortaya çıkan bu gereksinmelere teknolojik ölçütler denir.

a. Malzeme Ölçütleri: Malzeme ölçütleri hem etken hem de edilgen ele alınmaları gereken ölçütlerdir. Bir yandan, kullanılan malzemenin istenilen biçimin üretilmesine uygunluğu gerekirken öte yandan tasarlanan biçim kullanılacak malzemeden üretilebilir olmalıdır. Çünkü malzeme seçimi yalnız biçimsel niteliklerden değil, işlevden ve kullanma koşullarından kaynaklanır. Bu durumda malzeme ölçütlerini; seçilen malzemenin işlev ve koşullarına uygunluğu, seçilen malzemenin biçime uygunluğu, biçimlemenin seçilen malzemeye uygunluğu olarak üç grupta değerlendirmek mümkündür.

b. Üretim Yöntemi Ölçütleri: Üretim yöntemi ölçütleri etken-edilgen ölçütleridir. Üretim yöntemi ölçütleri ikiye ayrıldığı görülür. Seçilen Yöntemin Malzeme/Biçim Bütününe Uygunluğu: Her malzeme belli yöntemlerle islenebilir. Malzemeye özgü isleme yöntemlerinin çeşitlemeleri de, malzemeye verilmek istenen biçime göre oluşur. Dolayısıyla tasarımcı, üretim yöntemi seçiminde yalnızca biçimden ya da kullanılan malzemeden değil, bir malzeme- biçim bütününden etkilenir. Malzeme-biçim bütünü açıldığında şu etmenler gözlenir: Malzemenin cinsi, fiziksel durumu, malzemeden beklenilen yapısal nitelikler ve elde edilecek biçim, üretim yöntemini etkiler(Demirtas,1996:63).

Malzeme-Biçim Bütününün Üretim Yöntemine Uygunluğu: Tasarım süreci içinde üretim yöntemi, bir seçenek değil, bir veri olarak da ortaya çıkabilir. Bu durum gerek sürecin çeşitli aşamalarındaki irdelemelerde, gerekse üreticinin olanaklarından kaynaklanan durumlarda bir kısıtlama oluşturabilir. Malzemenin cinsi, malzemeden beklenen yapısal nitelikler, malzemenin fiziksel durumu ve ürünün biçimsel nitelikleri, kullanılacak üretim yönteminin istem ve verilerine uygun olarak açıklanır.

c. Ekonomik Ölçütler: Ürünler insanların belli gereksinmelerini karşılamak için üretilirler. Ancak, gerek üretim gerekse bunu izleyen kullanım süreci, belli bir ekonomik ortamda gelişir. Gereksinmenin, üretilen ürünle karşılanması kapsamındaki tüm insan birimleri, bu olgunun belli bölümlerinden ekonomik yararlar elde etmeyi amaçlarlar. Üretilen ve kullanılan nesnenin etrafında gelişen bu ekonomik olgular ekonomik ölçütleri oluşturur(Demirtas,1996:65).

17. Takı Yapımında Kullanılan Araç-Gereçler

17.1- Araçlar

Kargaburun: Bit sıkıştırmada, halka açma kapamada kullanılır. Bir teli veya levhayı tutmak, çekmek, bükmek ve eğmek için kullanılan el aletidir.

Yankeski: Bir teli veya levhayı kesmek, düzeltmek için kullanılan el aletidir.

Yuvarlak Uçlu Pense: Yuvarlak uçlu pense; çivi ve bakır telle halka yapmada kullanılır. Bir teli bükmek, istenilen büyüklükte helezon oluşturulması için kullanılan ucu yuvarlak el aletidir.

Naylon Uçlu Pense: Naylon uçlu pense ise, Bakır telleri ve uzun çivileri kaplamalarına zarar vermeden düzleştirmede kullanılır.

Silikon Tabancası: Elektrik ile ısıtılan silikon tabancadan sıcak olarak çıkarak yapıştırma işlemlerinde kullanılır.

Çakmak/Makas: Misina ve naylon iplikleri yakmak için çakmak, kesmek için makas kullanılır.

Mezura/Cetvel: Ölçü almak için kullanılırlar.

Şiş: Örgü tekniği kullanılarak yapılan takı modellerinde kullanılır,

İğneler: İşleme ve bazı ipliklerde yardımcı olarak kullanılır. Boncukların kumaş üzerine islenmesinde kullanılır.

Tığ: Örgü tekniği kullanılarak yapılan takı modellerinde kullanılır. Sırım, ip, mumlu ip gibi malzemelerin örülerek farklı takıların oluşturulmasında kullanılan el aletidir.

17.2. Gereçler

17.2.1. Zincir: Zincir, Çivi kıvırma tekniği ile yapılan takılarda kullanılır. Çeşitli kalınlıkta ve renkte olur. Bütün olarak veya parçalara ayırarak kullanılması mümkündür.

Şekil 11. Zincir

17.2.2. Mumlu İplik: Mumlu İplik, Bağlama tekniği ile yapılan takı modellerinde kullanılır. Dış yüzeyi parafinli, alımlı görünümü ve sağlamlığı için takı yapımında tercih edilen ip çeşidi.

Şekil 12. Mumlu iplik

17.2.3. Misina: Misina, misina örgü tekniği ile yapılan takı modellerinde kullanılır. Farklı kalınlıkları bulunmaktadır. Çeşitli kalınlıklarda olur. Yapılacak takının özelliğine göre kalınlık belirlenir.

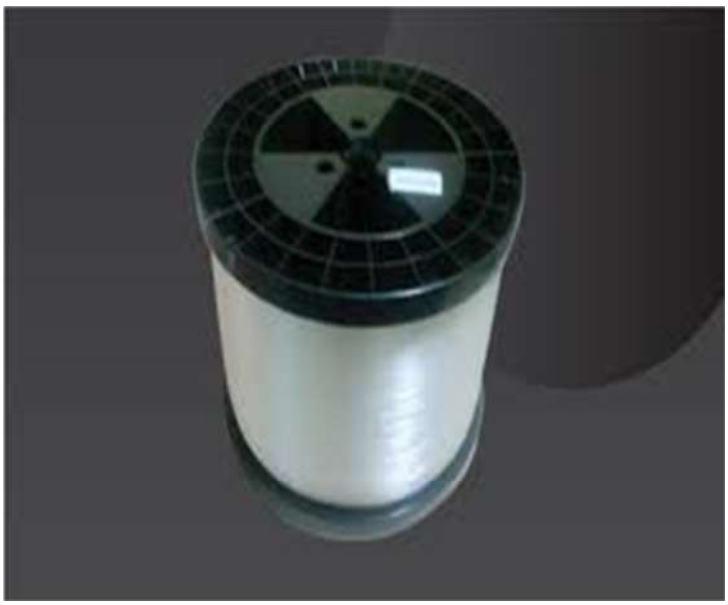

Şekil 13. Misina

17.2.4. Bakır Tel: Çeşitli kalınlık ve renklerde bulunan bakır telden ise halkalar metal ve boncuk süslemeler yapılır.

Şekil 14. Bakır tel

17.2.5. Bilezik Teli: Bilezik teli, istenilen sıra sayısı kadar kesilerek kullanılır.

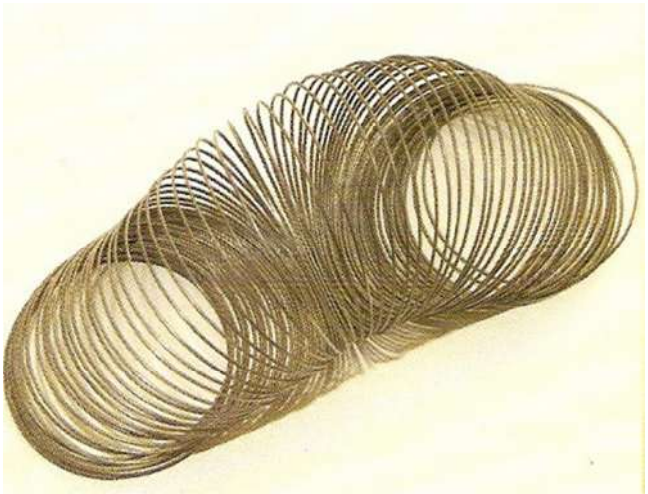

Şekil 15. Bilezik teli

17.2.6. Naylon iplik: Şiş ya da tığ örgüsü kullanılarak yapılan modellerde, dokuma ve işlemelerde kullanılır. İslemeli ve tığ örgü ile yapılacak takılarda kullanılan sağlam, kolay kopmayan özellikte olduğu için tercih edilen ip çeşidi.

Şekil 16. Naylon iplik

17.2.7. Çelik Teller: Çelik teller, kırılgandır, çeşitli kalınlıkları ve renkleri vardır.

Şekil 17. Çelik teller

17.2.8. Deri İp(Sırım): Genel olarak bağlam tekniği ile yapılan takı modellerinde kullanılır. Alımlı görünümü ve sağlamlığı için takı yapımında kullanılan ip çeşidi.

Şekil 18.Deri ip(Sırım)

17.2.9. Metal Uç Sallantıları, Döküm Uç Sallantıları: Kolyelerde ve bilekliklerde zincir üzerine ya da boncukların uçlarına takılan parçalardır.

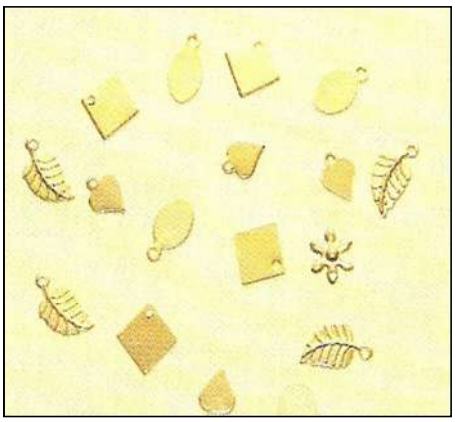

Şekil 19. Metal uç sallantıları

Şekil 20.Döküm uç sallantıları

17.2.10. Kolye kapama aparatı: Birden çok sıradan oluşan kolye modellerinde dizi uçlarını bir araya toplamak için kullanılır.

Şekil 21. Kolye kapama aparatı

17.2.11. Bit, Halka: Bit, Açık ve kapalı çeşitleri vardır. Hayalet tel çalışmalarında boncukları sabitlemek için ve düğüm kapama yaparken misinanın ucuna takılır. Halkalar, kolyeler bittiğinde boncuk ilavelerinde ve birleştirme yaparken kullanılır. Çeşitli büyüklük ve renkleri vardır. Takı yapımında daha çok 4 mm ve 8 mm arsındaki halkalar kullanılır.

Şekil 22. Bit

Şekil 23. Halka

17.2.12. Boncuk Çeşitleri: Boncuklar; tahta, cam, deri, plastik vb. hammaddeler kullanılarak çeşitli boyutlarda ve biçimlerde, delikli veya deliksiz olarak üretilen malzemelerdir.

Şekil 24.Çeşitli Cam Boncuklar

Şekil 25. Plastik Boncuklar

Şekil 26. Mineli Orta Boncuklar(Gezek,2004:8).

18. Takı Yapımında Kullanılan Teknikler

a. Düz dizgi
b. Düğüm tekniği
c. Misina örgü
d. Halka birleştirme
e. Çivi kıvırma
f. Makrome tekniği
g. Tığ örgü
h. Hapishane işi
i. İğne işi
j. Tezgah işi

a. Düz dizgi: Bu tekniği kullanırken mumlu ip, naylon ip, deri, kurdele, biye, misina, kullanılabilir. Ölçü belirlenerek kesilir. Seçilen boncuklar tasarlanan şekilde iplere dizilir.

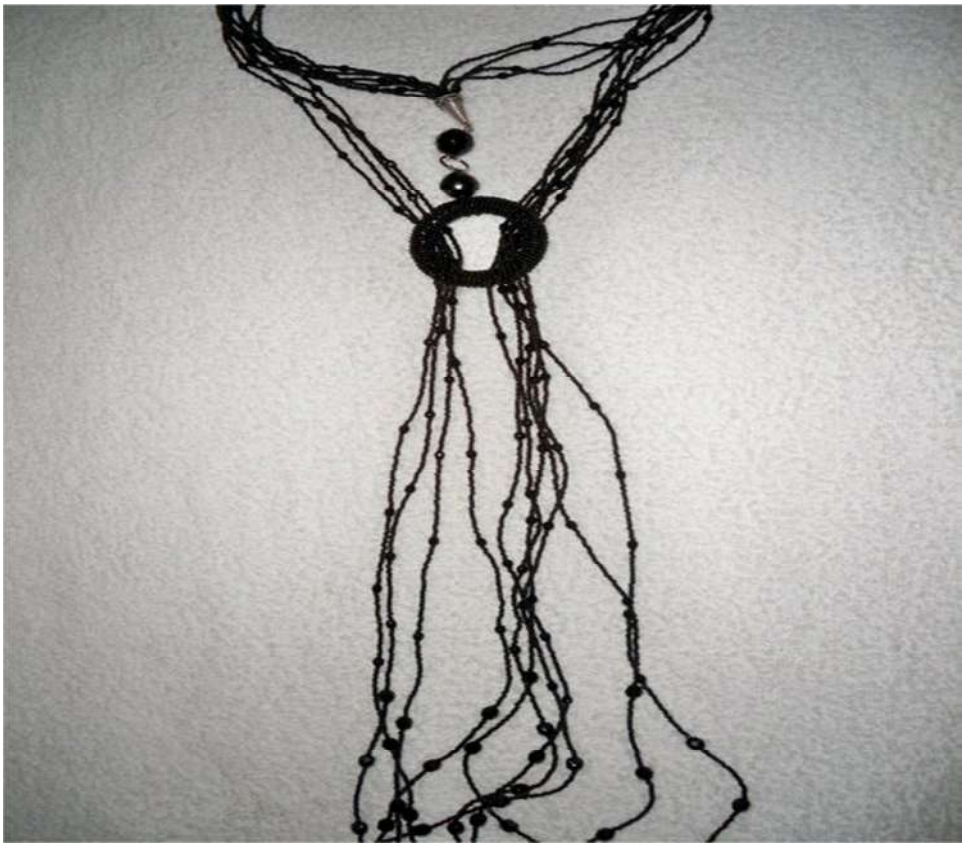

Resim No 27: Düz Dizgi Tekniği Kullanılarak Yapılmış Kolye

b. Düğüm tekniği: Bu tekniği kullanırken mumlu ip, deri ip, misina, kurdele, biye kullanılabilir. Ölçü belirlenerek kesilir. Seçilen boncuklar tasarlanan şekilde iplere takılarak makrome düğüm (basit, kare, sarma, zincir, fantezi düğümler) çeşitlerinden biri veya birkaç çeşitle düğümlenir.

Resim No 28: Düğüm Tekniği kullanılarak Yapılmış Kolye

c. Misina Örgü: Misinanın kalınlığı modele uygun olarak seçilir. (20, 25, 30, 35). Kolye, bileklik veya yapılacak ürüne göre misina ile ölçü alınır, ölçünün iki katı belirlenerek kesilir 4'lü çapraz, 4'lü (2 sıralı) çapraz, piramit, helezon, çiçek, küçük küre, çeşitli yüzük modelleri, küpe misina örgü ile yapılacak modeller arasındadır.

Resim No 29: Misina Örme Tekniği İle Yapılmış Gerdanlık

d. Halka Birleştirme: Bu teknik uygulanırken pul, metaller, etrafına metal yerleştirilmiş boncuklar tercih edilmelidir. Tasarlanan model doğrultusunda halkalar açılır, boncuk takılarak halka tekrar kapatılır. İşlem ard arda kargaburun kullanılarak istenilen ölçü oluşturuluncaya kadar devam edilir. Kilit takılarak ürün tamamlanır.

Resim No 30: Halka Birleştirme Tekniği İle Yapılmış Kolye

e. Çivi Kıvırma: Bu teknik çivi ve tel kullanılarak yuvarlatıcı yardımıyla uygulanır. Çivi boncuk içinden geçirilir. Boncuğun iki tarafında da çivinin eşit oranda kalmasına dikkat edilir. Yuvarlatıcıyla çengel oluşturulur. İki tarafın eşit olmadığı durumlarda çivi yan keski kullanılarak kesilip eşitlenir. Tek tarafını kıvırmanız gerektiğinde; çivi boncuğa geçirilir, çivinin tepesi kesilmeden bir tarafı yuvarlatılıp çengel oluşturulur.

Resim No 31: Çivi Kıvırma Tekniği Kullanılarak Yapılmış Bileklik

f. Makrome tekniği: Makrome ipi ya da mumlu ip uygun boyutlarda kesilir, makrome tekniğinde kare düğümle kolye sapı yapılır. Kolye uçlarına çeşitli aparatlar takılarak tamamlanır.

Resim No 32: Makara Tel Kıvırma Tekniği İle Yapılmış Kolye

g. Tığ örgü: Zincir Örme; Genel olarak, boncuklar naylon ipe iki farklı renk 3'er 3'er dizilir. 10 zincir çekilerek örgüye başlanır. Boncuklar 3'er 3'er alınarak zincir örme tekniği şeklinde örgüye devam edilir. İşlem istenilen uzunlukta olduğunda yine 10 zincir çekilerek bitirilir. Bitmiş parçanın iki ucuna kapama klipsi ve kilidi takılarak ürün oluşturulur.

Resim No 33: Tığ Örgü Tekniği İle Yapılmış Kolye

h. Hapishane işi; Küçük kum boncuklar istenilen renklerde seçilerek genel olarak iki farklı renk 3-1 , 3-1 şeklinde naylon ipe dizilir. 1,5 m. kadar dizildikten sonra 10 ya da 12 zincir çekilir, halka oluşturulur. Halkanın içi 16 tane sıkı iğne ile doldurulur. 2. sırada bir boncuk alınıp zincir çekilir. Tekrar bir sıkı iğne atlanarak ikinci sıkı iğneye batılır. Bir boncuk alınır ve bir sıkı iğne atlanıp ikinciye batılır. 8 boncuk

olana kadar işleme devam edilir. 3. sıraya geçildiğinde boncuk alınarak zincir çekilir, boncuğu tutan ipe batılarak boncuklar ipin arka tarafında kalacak şekilde sıkıştırılır. Örgü istenilen uzunluğa gelinceye kadar bu şekilde devam eder. Aynı renklerin üst üste gelmesine dikkat edilir. Klipsi takılarak ürün tamamlanır.

Resim No 34: Hapishane İşi Tekniği İle Yapılmış Bileklik

i. İğne İşi: İğne ile boncuk örme; yapılacak ürüne uygun desen oluşturulur. Naylon ipe istenilen kalınlıkta kum boncuk dizilir. 2. sırada ipe boncuk almadan birer

boncuk boşluk bırakarak diğer boncuklardan geçirilir. 3. sırada işlemi iğneye boncuk alarak ve yine 1'er tane boncuk atlayarak devam edilir. İşlem istenilen uzunlukta olunca bitmiş parçanın iki ucuna kapama klipsi takılır. Hazır yakalara, kendinizin oluşturabileceği kumaş parçalarına dikiş ipi, naylon ip kullanılarak boncuklar iğne ile tasarlanan şekilde dikilebilir.

Resim No 35: İğne İşi Tekniği İle Yapılmış Bileklik

j. Tezgâh İşi: Yapılacak ürüne uygun desen çizilir, renklendirilir. Desendeki sayının bir fazlası tezgâha ip gerilir. İğneye ip geçirilerek her çözgüye düğüm atılarak ilk sıra tamamlanır. ½ cm. boyutunda bir alt bir üst kilim tekniği örülür (Klipsi tutturmak için bunu yapmanız gerekir.). Desendeki boncuk sayısı kadar ipe boncuk geçirilir. Gerilmiş iplerin altından geçirilip her araya bir boncuk gelecek şekilde yerleştirilir. İğne tekrar boncukların içinden ters yöne doğru geçirilir (Bu işlemi yaparken gerilen iplerin altta kalmış olmasına dikkat edilir). 5 sıra zemin rengi boncukla dokuma yapıldıktan sonra aynı işlem desendeki renkler dikkate alınarak tekrarlanır. İşlem istenilen uzunlukta olunca yine 5 sıra zemin rengi boncuklarla örülür. ½ cm. boyutunda kilim tekniğinde bir alt bir üst örülür. Keserek tezgâhtan çıkarılır. Gerekli düzeltmelerden sonra ipin uçları kesilerek yakılır. Klipsi takılarak ürün tamamlanır.

Resim No 36: Tezgâh İşi Tekniği İle Yapılmış Bilekli

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma yöntemi, evren ve örneklem ve veri toplama tekniğinde kullanılan istatistik işlemler yer almıştır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2010- 2011 öğretim yılında Keçiören Belediyesi bünyesinde bulunan 3 Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Takı Tasarımı Kursuna katılan kursiyerler oluşturmaktadır. Bu kursu alıp ankete katılan 64 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada 64 kursiyerin görüşlerini alabilmek amacıyla anket tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın amaçlarına paralel olarak elde edilen veriler doğrultusunda *Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde Takı Tasarımı Kursuna katılan kursiyerlerine uygulanmak üzere anket formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Anketler uzman görüşü alınarak ve gerekli düzeltme ve düzenlemeler yapılarak geliştirilmiştir.

Anket, kursiyerlerin kişisel bilgilerini, bu kursu tercih etme nedenlerini, Takı Tasarımı dersi ve ders süresine, araç gerecin teknolojik yeterliliğine, dersin amacına, dersin içeriğine, eğitim ortamına, öğretim elemanlarının davranışlarına ilişkin görüşlerini, beklentilerini ve önerilerini içermektedir. Anket soruları üçlü ölçek şeklinde düzenlenmiş olup kursiyerlerin görüşleri alınmaya çalışılmıştır. Kursiyerlerin sorulara,

Evet, Kısmen, Hayır seçeneklerinden birini işaretleyerek görüşlerini belirtilmeleri istenmiştir. Ek 1.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamına alınan kurs merkezlerindeki kursiyerlere uygulanan anketlerden elde edilen verilerin çözümlenmesinde, toplanan veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra istatistiksel çözümlemelerin yapılması için Microsoft Excel programından yararlanılmıştır.

İstatistiksel Analiz

Microsoft Excel programından faydalanılarak frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır, bu değerler tablolar üzerinde gösterilmiştir. Bulgular elde edilen verilere göre tablolar yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın genel amacı doğrultusunda aranan cevaplara ilişkin toplanan verilerin istatistiksel analizleri sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır.

Kursiyerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; yaş aralığı, eğitim durumları, meslekleri, katıldıkları diğer kurslar ve KEÇMEK ’teki kurslardan nasıl haberdar olduklarına ilişkin görüşleri yer almaktadır

Tablo 1: Kursiyerlerin yaş aralığını gösteren dağılım

Yaş Durumu	f	%
15-25	8	12.50
26-35	26	40.63
36-45	17	26.56
45-	13	20.31
Toplam	64	100.00

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin; %12.50’si 15-25 yaş aralığında, %40.63’ü 26-35 yaş aralığında, %26.56’sı 36-45 yaş aralığında, %20.31’i

45+ yaş aralığında olmaktadır. Tablodan anlaşıldığı gibi kursiyerlerin çoğunluğunu 26-35 yaş aralığındaki bayanlar oluşturmaktadır.

Tablo 2: Kursiyerlerin eğitim durumlarını gösteren dağılım

Eğitim Durumu	f	%
Okur-yazar	19	29.69
İlkokul	27	42.19
Lise	14	21.88
Üniversite	3	4.69
Yüksek lisans	1	1.56
Toplam	64	100.00

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin; %29.69'u okur-yazar, %42.19'u ilkokul, %21.88 Ortaokul, %4.69'u Üniversite, %1.56'sı Yüksek Lisans mezunu durumundadır. Kursa katılanların kursiyerlerin çoğunluğu ilkokul mezunudur.

Tablo 3: Kursiyerlerin Mesleğini gösteren dağılım

Meslek Durumu	f	%
İşçi	-	-
Memur	-	-
Serbest Meslek	-	-
Emekli	12	18.75
Ev Hanımı	38	59.38
Öğrenciler	14	21.88
Toplam	64	100.00

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin %18,75'i emekli, %59,38'i ev hanımı, %21,88'ini de öğrenciler oluşturmaktadır. Takı tasarımı kursuna çoğunlukla ev hanımları katılmaktadır.

Tablo 4: Kursiyerlerin katıldığı diğer kurslara ilişkin dağılım

Diğer Kurs Dağılımı	f	%
Makine Nakışı	6	9.38
Kumaş Boyama	7	10.94
Ahşap boyama	11	17.19
Yağlıboya Resim	3	4.69
Vitray	6	9.38
Yapma Çiçek	8	12.50
Katılmadım	23	35.94
Toplam	64	100.00

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin; %9.38'i Makine nakışı, %10.94'ü Kumaş boyama, %17.19'u Ahşap boyama, %4.69'u Yağlıboya resim, %9.38'i Vitray, %12.50'si Yapma çiçek kurslarına katılmış bulunmaktadır., %35.94'ü de takı tasarımı kursu dışında hiçbir kursa katılmamıştır.

Tablo 5: Kursiyerlerin Takı Tasarım Kursundan nasıl haberdar olduğunu gösteren dağılım

Kurstan Haberdar Oma Durumu	f	%
Çevreden	23	35.94
Gazeteden-TV'den	14	21.88
İnternetten	2	3.13
Afiş-Reklamlardan	12	18.75
Keçmek Tanıtımıyla	13	20.22
Toplam	64	100.00

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin %35.94'ü Çevreden,%21.88'i Gazeteden-TV den, %3.13'ü İnternetten, %18.75'i Afiş-reklamlardan, %20.22'si Keçmek Tanıtımıyla, bu kursu duymuşlardır.

Araç- Gerecin Yeterliliğine İlişkin Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; araç-gereçlerin yeterliliği, yararlandıkları kaynakların yeterliliği durumları üzerine elde edilen bulgular incelenmiştir.

Tablo 6: Kursiyerin takı dersinde eğitim araç-gereçlerinden hangilerini tercih ettiğini gösteren dağılım.

Kullanılan Eğitim Araç-Gereci	f	%
Bilgisayar	17	26.56
Projeksiyon Cihazı	-	-
Kitle İletişim Aracı	9	14.06
Yazılı kaynaklardan	34	53.13
Hazır modellerden	4	6.25
Toplam	64	100.00

Tablo 6'ya göre araştırmaya katılan kursiyerin, %26.56'sı bilgisayar kullandığını, %14.06'sı kitle iletişim araçları kullandığını, %53.54'ü yazılı kaynak kullandığını, %6.25'i ise hazır modellerden yararlandığı cevabını vermiştir. Takı tasarımı dersinde, eğitim aracı olarak çoğunlukla yazılı kaynakların tercih edildiği belirlenmiştir. Son yıllarda takı yapımına ilginin yoğunlaşması dergi ve malzeme çeşitliliğine sebep olmuştur. Kursiyerinde bu nedenle eğitim aracı olarak yazılı kaynaklar ve modelleri seçtikleri söylenebilir.

Tablo 7: Takı tasarımı dersinde kullanılan yazılı kaynakların yeterliliğini gösteren dağılım

Kaynak Yeterliliği	f	%
Evet	7	10.94
Kısmen	27	42.19
Hayır	30	46.88
Toplam	64	100.00

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerlerden, %10.94'ü kaynakların yeterli, %42.19'u kısmen yeterli, %46.88'in ise kaynakların yetersiz olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlar kursiyerin çoğunluğunun çalışmaları sırasında kullandıkları yazılı kaynakları yetersiz bulduklarını göstermektedir.

Takı Tasarımı Dersinde Kullanılan Tekniklere İlişkin Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; ürün modelinin tespiti, kullanılan tekniklerin yeterliliği, kullanılması önerilen teknikler, yeni teknikler uygulamalarına imkân verilmesi, eğitim programının içeriğinde bulunan yapım tekniklerinin tümünü öğrenilmesi, ürettikleri takıların ağırlıklı olarak taşıdığı teknik özellikleri üzerine elde edilen bulgular incelenmiştir.

Tablo 8: Takı tasarımı dersinde yapılan ürün modelinin nasıl tespit edildiğini gösteren dağılım.

Model Tespiti	f	%
Yapılmış Hazır Modellerden	26	40.63
Kitap ve Dergilerden	19	29.69
Bilgisayardan	12	18.75
Kenti Tasarılarımdan	5	7.81
Televizyondan	2	3.13
Toplam	64	100.00

Tablo 8 incelendiğinde derste yapılan takıların ürün modelini kursiyerlerden, %40.63'ü yapılmış hazır modellerden, %29.69'u kitap ve dergilerden, %18.75'i bilgisayardan, %7.81'i kendi tasarımlarından, %3.13'ü televizyondan, yöntemleri ile tespit ettiğini belirtmiştir. Bu sonuçlar takı tasarımı dersinde kullanılan tekniklerin kursiyerin çoğunluğu tarafından hazır modellerden tespit edildiğini göstermektedir.

Tablo 9: Takı tasarımı dersinde kullanılan tekniklerin yeterliliğini gösteren dağılımı

Tekniklerin Yeterliliği	f	%
Evet	13	20.31
Kısmen	27	42.19
Hayır	24	37.50
Toplam	64	100.00

Tablo 9 incelendiğinde derste kullanılan tekniklerin kursiyerlerden, %20.31'i yeterli, %42.19'u kısmen yeterli, %37.50'si yetersiz olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlar takı tasarımı dersinde kullanılan tekniklerin kursiyerin çoğunluğu tarafından kısmen yeterli olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

Tablo 10: Takı tasarım dersinde kullanılması önerilen teknikleri gösteren dağılım

Önerilen Teknikler	f	%
Telkâri Tekniği	21	32.81
Kuyumculuk Tekniği	18	28.13
Fimo Tekniği	2	3.13
Dokuma ve Örme Tekniği	7	10.94
Herhangi bir teknik belirtmeyenler	16	25.00
Toplam	64	100.00

Tablo 10 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerler, takı tasarımı dersinde kullanılan tekniklerle ilgili önerileri olan kursiyerlerden, %32.81'i telkâri tekniğinin kullanılmasını, %28.13'ü kuyumculuk tekniklerinin kullanılmasını, %3.13'ü fimo tekniğinin kullanılmasını, %10.94'ü örgü, dokuma tekniği ve oyaların kullanılmasını belirtmiştir; %25.00'i ise herhangi teknik belirtmemiştir. Bu sonuçlar kursiyerin çoğunluğunun telkâri tekniği ile takılar tasarlamak ve üretmek istediği söylenebilir

Tablo 11: Kursiyerin takı tasarımı dersinde yeni teknikler uygulamalarına imkân verilmesi ile ilgili düşüncelerini gösteren dağılım

Yeni Teknik Uygulama	f	%
Evet	8	12.50
Kısmen	32	50.00
Hayır	24	37.50
Toplam	64	100.00

Tablo 11 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerin yeni teknikler uygulamalarına, % 12.50 'si imkân verildiği, %50.00'si kısmen imkân verildiği,

%37.50 'si imkân verilmediği cevabını vermiştir. Bu sonuçlarla takı tasarımı dersinde yeni tekniklerin uygulanmasına kısmen imkân verildiğini ifade etmek mümkündür.

Tablo 12: Takı tasarımı dersinde kursiyerin, eğitim programının içeriğinde bulunan yapım tekniklerinin tümünü öğrenme açısından yeterliliğine ilişkin düşüncelerini gösteren dağılım

Tüm Teknikleri Uygulama	f	%
Evet	17	26.56
Kısmen	24	37.50
Hayır	23	35.94
Toplam	64	100.00

Tablo 12 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerlerden %26.56'sı programda yer alan yapım tekniklerinin yeterli olduğunu, %35.94'ü tümünü öğrenme açısından kısmen yeterli olduğunu, % 37.50'si ise yetersiz olduğunu belirtmiştir. Tablo 12 incelendiğinde kursiyerin yapım tekniklerinin tümünü öğrenme açısından yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Tablo 13. Ankete katılan kursiyerlerin ürettikleri takıların ağırlıklı olarak taşıdığı teknik Özelliğe Göre Dağılımı

Takıların Ağırlıklı Teknik Özellikleri	f	%
Çivi kıvırma	12	19.35
Misina örgü	10	16.13
Tığ örgü	5	8.06
Şiş örgü	3	4.84
Makara örgü	7	11.29
Makrome örgü	9	14.52
Düğüm atma	14	22.58
Tezgâh dokuma	2	3.23
Toplam	62	100,00

Tablo 13 incelendiğinde ankete katılan bireylerin ürettikleri takıların ağırlıklı olarak taşıdığı teknik özelliğe göre dağılımda% 19.35'i çivi kıvırma tekniğini, % 16.13'ü misina örgü tekniğini, % 8.06'sı tığ örgü tekniğini, %4.84'ü şiş örgü tekniğini, %11.29'u makara örgü tekniğini, %14.52'sim makrome örgü tekniğini, %22.58'i düğüm atma tekniğini, % 3.23'ü tezgâh dokuma teknikleri kullanmakta olduklarını göstermiştir.

Kursiyerin Derse İlişkin Düşüncelerini Gösteren Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; derse severek katılmaları, ders süresinin yeterliliği hakkındaki düşünceleri, dersin amacına ulaşıp ulaşmadığı, dersin içeriğinin yeterliliği, Piyasadaki teknik gelişmelerin derslerde uygulanan ürünlere yansıması, ürünleri sergileme ve satış imkânı, yapılan ürünlerin kurs dışında ilgi görmesi, uygulanan öğretim yöntemlerinin yeterliliği, yaratıcılıklarını geliştirmelerine imkân verilmesi, Ürettikleri Takı Türlerine ilişkin elde edilen bulgular incelenmiştir.

Tablo 14: Kursiyerin takı tasarımı dersine severek katılma durumlarını gösteren dağılım

Derse Severek katılma	f	%
Evet	38	59.38
Kısmen	24	37.50
Hayır	2	3.13
Toplam	64	100.00

Tabloya 14 göre araştırmaya katılan kursiyerin, % 59.38i takı dersine severek katıldığını, %37.50'si ise takı dersini kısmen sevdiğini, %3.13'ü dersi sevmediğini belirtmiştir. Bu sonuçlar kursiyerin büyük bölümünün derse severek katıldığını göstermektedir.

Tablo 15: Kursiyerin ders süresinin yeterliliği hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılım

Ders Süresi Yeterliliği	f	%
Yeterli	32	50.00
Kısmen	22	34.38
Yetersiz	10	15.63
Toplam	64	100.00

Tablo 15'e göre araştırmaya katılan kursiyerin, %50.00'ı takı dersinin süresini yeterli, %34.38'i süreyi kısmen yeterli %15.63'ü ise süreyi yetersiz bulmuşlardır. Takı tasarımı dersi süresi kursiyerin çoğunluğu tarafından yeterli görülmektedir.

Tablo 16: Kursiyerlerin olmasını önerdikleri haftalık ders süresini gösteren dağılım

Ders Süresi	f	%
5-8.	14	21.88
9-15.	32	50.00
16+	18	28.13
Toplam	64	100,00

Tablo 16 incelendiğinde araştırmaya katılan takı tasarımı dersinin süresi ile ilgili görüşünü belirten, kursiyerlerden %21.88'i 5-8 saat, %50.00 9-15 saat, %28.13'ü 16+saat süresi olmasını belirtmiştir. Takı tasarımı ders saati süresinin kursiyerin çoğunluğu tarafından 9-15 ders saati olması gerektiği sonucuna varılmış.

Tablo 17: Takı tasarımı dersinin amacına ulaşıp ulaşmadığını gösteren dağılım

Ders Amacı	f	%
Evet	38	59.38
Kısmen	22	34.38
Hayır	4	6.25
Toplam	64	100.00

Tablo 17 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerlerden % 59.38'i dersin amacına ulaştığını, % 34.38'i kısmen ulaştığını, % 6.25'i dersin amacına ulaşmadığını belirtmiştir. Bu sonuçlarla takı tasarımı dersinin amacına ulaştığı söylenebilir.

Tablo 18: Takı tasarımı dersinin içeriğinin yeterliliğini gösteren dağılım

Ders İçeriğinin Yeterliliği	f	%
Evet	17	26.56
Kısmen	32	50.00
Hayır	15	23.44
Toplam	64	100.00

Tablo 18 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerlerden % 26.56'sı dersin içeriğini yeterli, %50.00'si kısmen yeterli, % 23.44'ü yetersiz olduğunu belirtmiştir. Uygulanan programın içeriğinin yeterliliği konusunda kursiyerin çoğunluğu kısmen yeterli olduğunu belirtmişti

Tablo 19: Piyasadaki teknik gelişmelerin derslerde uygulanan ürünlere yansımasını gösteren dağılımı

Gelişmelerin Derse Yansıtılması	f	%
Evet	21	32.81
Kısmen	39	60.94
Hayır	4	6.25
Toplam	64	100.00

Tablo 19 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerlerden piyasadaki gelişmelerin derslerde uygulanan ürünlere yansımasıyla ilgili %32.81'i yeterli, %60.94'ü kısmen yeterli, %6.25'i ise yetersiz olduğunu belirtmiştir. Kursiyerin büyük çoğunluğunun evet ve kısmen cevabı verdikleri görülmektedir. Kursiyerleri piyasadaki gelişmelerin derslere yansıdığını kabul ettikleri söylenebilir.

Tablo 20: Kursiyerin yaptıkları ürünleri sergileme ve satış imkânı ile ilgili düşüncelerini gösteren dağılım

Sergileme ve Satış İmkânı	f	%
Evet	39	60.94
Kısmen	18	28.13
Hayır	7	10.94
Toplam	64	100.00

Tablo 20 incelendiğinde kursiyerin, % 60.94'ü oluşturulan ürünleri sergileme ve satış imkânlarının olduğunu, % 28.13'ü kısmen olduğunu ve %10.94'ü imkânlarının olmadığını belirtmiştir. Tablo 20 incelendiğinde takı tasarımı dersinde kursiyerin çoğunluğu oluşturdukları ürünleri sergileme ve satış imkânlarının olduğunu belirtmiştir.

Tablo 21: Kursiyerin yaptıkları ürünlerin kurs dışında ilgi görmesine ilişkin düşüncelerini gösteren dağılım

Ürünlerin Kurs Dışında ilgi Görmesi	f	%
Evet	37	57.81
Kısmen	23	35.94
Hayır	4	6.25
Toplam	64	100.00

Tablo 21 incelendiğinde bu sonuca göre araştırmaya katılan kursiyerin, % 57.81'i derslerde ürettikleri ürünlerin okul dışında ilgi gördüğünü, %35.94'ü kısmen ilgi gördüğünü, %6.25'i ise ilgi görmediğini belirtmiştir. Tablo 21 incelendiğinde kursiyerin derslerde ürettikleri ürünler okul dışında ilgi görmekte olduğu belirtilmiştir..

Tablo 22: Takı tasarımı dersinde uygulanan öğretim yöntemlerinin yeterliliğini gösteren dağılım

Öğretim Yöntemlerinin Yeterliliği	f	%
Evet	21	32.81
Kısmen	42	65.63
Hayır	1	1.56
Toplam	64	100.00

Tablo 22 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerlerden % 32.81'i uygulanan öğretim yöntemini yeterli bulduğunu, % 65.63'ü kısmen yeterli bulduğunu, % 1.56'sı ise yetersiz bulduğunu belirtmiştir. Bu sonuca göre kursiyerler uygulanan öğretim yöntemlerinin kısmen yeterli olduğunu belirtmiştir.

Tablo 23: Takı tasarımı dersinde kursiyerin yaratıcılıklarını geliştirmelerine imkân verilmesine ilişkin düşüncelerini gösteren dağılım

Yaratıcılığa İlişkin Düşünce	f	%
Evet	25	39.06
Kısmen	29	45.31
Hayır	10	15.63
Toplam	64	100.00

Tablo 23 incelendiğinde kursiyerin %39.06'sı derslerde yaratıcılıklarını kullandıklarını, %34.21'i kısmen kullanabildiğini, %15.63'ü kullanamadığını belirtmiştir. Tablo incelendiğinde takı tasarımı dersinde kursiyerin yaratıcılıklarını kullanmalarına kısmen imkân verildiği söylenebilir.

Tablo 24. Ankete Katılan Bireylerin Ürettikleri Takı Türüne Göre Dağılımı

Hangi Tür Takı Ürettikleri	f	%
Kolye	6	9.38
Küpe	8	12.50
Yüzük	4	6.25
Bilezik	6	9.38
Broş	3	4.69
Hepsi	37	57.81
Toplam	64	100.00

Tablo 24incelendiğinde ankete katılan bireylerin ürettikleri takı türüne göre verdikleri cevaplarda %9.38'i kolye, %12.50'si küpe, %6.25'i yüzük, %9.38'i bilezik, %4.692u broş ürettikleri görülmektedir. Kursiyerlerin %57.81'inin ise takı çeşitlerinden hepsini ürettikleri görülmekte ve herhangi bir takı çeşidi üzerinde yoğunlaşmamaktadırlar.

Malzeme Teminine İlişkin Düşüncelerini Gösteren Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; malzeme temini, dersinde atölyelerdeki araç gerecin teknolojik açıdan yeterliliği, yapılan takıların nasıl değerlendirdikleri, derste alınan eğitimin iş hayatına uygunluğuna ilişkin elde edilen bulgular incelenmiştir.

Tablo 25: Takı tasarımı dersinde kursiyerin malzeme temini hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılım

Malzeme Temini Güçlüğü	f	%
Evet	32	50.00
Kısmen	20	31.25
Hayır	12	18.75
Toplam	64	100.00

Tablo 25 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerin, % 18.75'i malzeme temininde sıkıntı yaşamadıklarını, %31.25'nin kısmen sıkıntı yaşadıklarını, %50.00 ise malzeme temininde sıkıntı yaşadıklarını belirtmiştir. Kursiyerin büyük çoğunluğunun malzeme temininde sıkıntı yaşadıklarını belirtmiştir.

Kursiyerin Eğitim Ortamı İle İlgili Düşüncelerini Gösteren Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; dersinde atölyelerdeki araç gerecin teknolojik açıdan yeterliliğine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 26: Kursiyerin takı dersinde atölyelerdeki araç gerecin teknolojik açıdan yeterliliğini gösteren dağılım

Araç-Gerecin Teknolojik Açıdan Yeterliliği	f	%
Evet	-	-
Kısmen	25	39.06
Hayır	39	60.94
Toplam	64	100.00

Tablo 26 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerin, araç-gerecin teknolojik açıdan %60.94 hayırla yeterli olmadığını belirtmiştir.

Alınan Eğitimin İş Hayatına Uygunluğuna İlişkin Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; takı tasarımı dersinde yapılan takıları nasıl değerlendirdiklerine ilişkin bulgular, takı tasarımı dersinde aldığı eğitimin iş hayatına uygunluğu hakkındaki bulgular yer almaktadır.

Tablo 27: Kursiyerin takı tasarımı dersinde yaptığı takıları nasıl değerlendirdiklerini gösteren dağılım

Yapılan Takıların nasıl değerlendirildiği	f	%
Sevdiklerime hediye ediyorum	18	28.13
Aile bütçeme katkı sağlamak için satıyorum	22	34.38
Sergiliyorum	9	14.06
Kendim kullanıyorum	15	23.44
Toplam	64	100.00

Tablo 27'ye göre kursiyerin, %28.13'ü yaptıkları takıları sevdikleri kişilere hediye ediyor, %34.38'i Aile bütçesine katkı sağlamak için satıyor, %14.06'sı sergilediğini belirtiyor, %23.44'ü kendi kullandığını söylüyor. Kursiyerin çoğunluğu yaptıkları takıları aile bütçesine katkı sağlamak amaçlı yaptığını belirtiyor.

Tablo 28: Kursiyerin takı tasarımı dersinde aldığı eğitimin iş hayatına uygunluğu hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılımı.

Alınan Eğitimlerin İş Hayatındaki Yeterliliği	f	%
Evet	9	14.06
Kısmen	32	50.00
Hayır	23	35.94
Toplam	64	100.00

Tablo 28'e göre kursiyerin, %14.06'sı aldıkları eğitimin iş hayatına uygun olduğunu, %50.00'si kısmen uygun olduğunu, %35.94'ü ise uygun olmadığını belirtmiştir. Kursiyerin çoğunluğu alınan eğitimin iş hayatına kısmen uygun olduğunu düşünmektedir.

Öğretim Elemanlarının Davranışlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; kursiyerin öğretim elemanlarının davranışlarının dersi sevdirecek nitelikte olup olmadığı, programın geliştirilmesine ilişkin önerilerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 29: Takı tasarımı dersinde kursiyerin öğretim elemanlarının davranışlarının dersi sevdirecek nitelikte olup olmadığını gösteren dağılım.

Öğretim Elemanlarının Yeterliliği	f	%
Evet	32	50.00
Kısmen	19	29.69
Hayır	13	20.31
Toplam	64	100.00

Tablo 29 incelendiğinde araştırmaya katılan kursiyerin % 50.00'ı öğretim elemanlarının tutumlarının dersi sevdirecek nitelikte olduğunu, %29.69'u kısmen sevdirecek nitelikte olduğunu, %20.31'i ise sevdirecek nitelikte olmadığını belirtmiştir. Bu sonuçlara göre takı tasarımı dersinde öğretim elemanlarının davranışları, dersleri sevdirecek niteliktedir.

Kursiyerlerin Önerilerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin; programın geliştirilmesi ilişkin önerilerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 30: Kursiyerlerin programın geliştirilmesine ilişkin önerilerini gösteren dağılım

Öneriler	f	%
Kursiyerlerin yaratıcılığına önem verilmeli	24	37.50
Tasarımlar bilgisayar programları ile yapılmalı atölyeler buna göre düzenlenmeli	10	15.63
Uygun atölye donanımı ve büyüklüğü olmalı	20	31.25
Çeşitli malzemelerle farklı tekniklerin kullanılmasına izin verilmesi	10	15.63
Toplam	64	100.00

Tablo 30 incelendiğinde kursiyerlerin %37.50'si kursiyerlerin yaratıcılığına önem verilmesi gerektiğini, %15.63'ü tasarımların bilgisayar programları ile yapılması ve atölyelerin buna göre düzenlenmesi gerektiğini, % 31.25'i uygun atölye donanımı ve büyüklüğü olması gerektiğini, % 15.63'ü ise çeşitli malzemelerle farklı teknikler kullanılmasına imkân verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin çoğunluğu yaratıcılıklarına önem verilmesi ile ilgili sorun yaşadıkları söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ

Asırlar boyu toplumun yaşam zevki, öyküsü, sanat anlayışı ve el becerisiyle bütünleşerek, insan ruhunun derinliklerinden eserlerine, incelikle aksettiğini gördüğümüz, başka milletlere nasip olmayan çok zengin, muhteşem bir geçmişi olan el sanatları, değişen yaşam standartları, günümüzün ilerleyen teknolojisi yeni üretim sistemleri ve düşük maliyetle daha geniş ürün yelpazesi gibi nedenler karşısında yok olma tehlikesi ile yüz yüze gelmiştir. Bu yüzden de el sanatı ürünlerine olan ilgi azalmıştır ve el sanatları ile uğraşanların sayısı giderek düşmüştür. Bu sorunla karşılaşan bir geleneksel el sanatımız da takı tasarımıdır.

Bu bölümde araştırmada elde edilen veriler incelenmiş ve bu verilerin değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Takı Tasarımı dersi kursiyerlerinin yaş aralığını gösteren sayısal dağılım incelenmiş ve 26-35 yaş aralığındaki kursiyerlerin çoğunlukta olduğu saptanmıştır. Takı Tasarımı dersi kursiyerlerinin eğitim durumlarını gösteren sayısal dağılım incelenmiş ve kursa katılan bireylerin çoğunluğunun ilkokul mezunu olduğu saptanmıştır. Takı Tasarımı dersi kursiyerlerinin mesleğini durumlarını gösteren sayısal dağılım incelenmiş ve kursa katılan bireylerin çoğunluğunun ev hanımı olduğu saptanmıştır.

Takı Tasarımı dersi kursiyerlerinin katıldığı diğer kurslara ilişkin durumlarını gösteren sayısal dağılım incelenmiş ve kursa katılan bireylerin çoğunluğunun daha önce bir kursa gittiği ve bu kursun en çok ahşap boyama kursu olduğu görülmüştür. Takı Tasarımı dersi kursiyerlerinin takı tasarımı kursundan nasıl haberdar olduğunu gösteren sayısal dağılım incelenmiş ve kursa katılan bireylerin çoğunluğunun çevreden edindikleri bilgiler sayesinde haberdar olduğu görülmüştür. Kursiyerlerin takı dersinde eğitim araç-gereçlerinden hangilerini tercih ettiklerine ilişkin soruya kursiyerlerin büyük bölümü yazılı kaynaklardan yararlandıklarını belirtmişlerdir. Takı tasarımı dersinde, eğitim aracı olarak çoğunlukla dergilerin ve modellerin tercih edildiği

belirlenmiştir. Takı tasarımı dersinde kullanılan araç gereçlerin teknolojik açıdan yeterliliği ile ilgili soruyu kursiyerlerin çoğunluğu, kısmen ve hayır olarak cevap vermiştir. Kullanılan araç gerecin teknolojik açıdan yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Kursiyerler kaynakların yeterliliği ile ilgili soruyu, çoğunlukla çalışmaları sırasında kullandıkları kaynakları yetersiz bulduklarını göstermektedir.

Takı tasarımı dersinde kullanılan ürün modelinin nasıl tespit edildiği sorusuna , genelde yapılmış hazır modellerden tespit edildiği belirtilmiştir.

Kursiyerlerin çoğunluğu kullanılan takı tasarı tekniklerini kısmen yeterli olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlar takı tasarımı dersinde kullanılan tekniklerin kursiyerlerin çoğunluğu tarafından kısmen yeterli olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

Takı tasarımı dersinde kullanılmasını önerdiğiniz teknikler nelerdir? Sorusuna kursiyerlerden büyük bölümü özgür tasarımlarının uygulanmasına imkân verilmesini belirtmiş. Kursiyerlerin çoğunluğunun malzeme ve tekniklerle sınırlanmadan özgün takılar tasarlamak ve üretmek istediği söylenebilir.

Kursiyerlerin yeni teknik uygulamalarına imkân verilmesi ile ilgili soruya, çoğunluğu kısmen imkân verildiği cevabını vermiştir. Takı tasarımı dersinde yeni tekniklerin uygulanmasına kısmen imkân verildiğini ifade etmek mümkündür.

Programda yer alan yapım tekniklerinin tümünün öğrenilmesi ile ilgili soruya kursiyerlerin büyük çoğunluğunun yapım tekniklerinin tümünü öğrenme açısından kısmen yeterli bulduğunu söylenebilir.

Kursiyerlerin takı tasarımı yaparken ürettikleri takıların ağırlıklı olarak taşıdığı teknik özelliğe göre dağılımı sorusuna kursiyerlerin çoğunluğunun çivi kıvırma tekniğini kullandığı söylenebilir.

Takı Tasarımı dersi kursiyerlerinin çoğunluğunun takı tasarımı dersine severek katıldığı söylenebilir.

. Takı tasarımı ders saati süresinin kursiyerlerin çoğunluğu tarafından 9-15 ders saati olması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Takı tasarımı kursuna katılan kursiyerlerin çoğu takı tasarımı dersinin amacına ulaştığı cevabını vermişlerdir, takı tasarımı amacına ulaştığı söylenebilir.

Kursiyerlerin çoğu dersin içeriğinin kısmen yeterli, olduğunu belirtmiştir. Uygulanan programın içeriğinin yeterliliği konusunda kursiyerlerin çoğunluğu kısmen yeterli olduğunu belirtmiştir.

Piyasadaki gelişmelerin derslerde uygulanan ürünlere yansımasıyla ilgili olarak kursiyerlerin büyük çoğunluğu, kısmen ve evet cevabı vermiştir. Kursiyerlerin piyasadaki gelişmelerin derslere yansıdığını kabul ettikleri söylenebilir.

Ürünleri sergileme ve satış imkânınız oluyor mu? Sorusuna kursiyerlerin, çoğu evet cevabını vermiştir. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin oluşturdukları ürünleri sergileme ve satış imkânlarının olduğunu görmekteyiz.

Kursiyerlerin çoğunluğu, derslerde ürettikleri ürünlerin kurs dışında ilgi gördüğünü, belirtmiştir. Buna göre kursiyerlerin derslerde ürettikleri ürünler okul dışında ilgi görmektedir.

Takı tasarımı dersinde uygulanan öğretim yönteminin yeterliliği ile ilgili soruyu kursiyerlerin çoğunluğu, kısmen olarak cevaplandırmıştır. Kursiyerler uygulanan öğretim yöntemlerinin kısmen yeterli olduğunu belirtmiştir.

Takı tasarımı dersinde yaratıcılığınızı kullanmanıza imkân veriliyor mu? Sorusuna kursiyerlerin çoğu kısmen kullanabildiğini kullanamadığını belirtmiştir. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin yaratıcılıklarını kullanmalarına kısmen imkân verildiği söylenebilir.

Takı tasarımında ürettikleri takı türüne göre dağılımı sorusuna kursiyerlerin çoğu her tür takı olarak belirtilmiştir. Takı tasarımı dersinde kursiyerlerin çoğunluğu her türden ürettikleri söylenebilir.

Kursiyerlerin büyük çoğunluğu malzeme temininde sıkıntı yaşadıklarını belirtmiştir. Kursiyerlerin malzeme temininde sıkıntı yaşadıklarını söylenebilir.

Takı dersinde atölyelerdeki araç gerecin teknolojik açıdan yeterliliği ile ilgili kursiyerlerin hiçbiri evet cevabını vermemiştir, çoğu ise araç gerecin teknolojik açıdan yeterli olmadığını belirtmiştir.

Kursiyerin takı tasarımı dersinde yaptığı takıları nasıl değerlendirdikleri sorusuna kursiyerlerin çoğu aile bütçeme katkı sağlamak için satıyorum olarak belirtmişlerdir. Kursiyerlerin çoğunluğu yaptıkları takıları aile bütçesine destek amaçlı değerlendiriyor diyebiliriz.

Kursiyerlerin çoğunluğu alınan eğitimin iş hayatına kısmen uygun olduğunu düşünmektedir.

Kursiyerlerin çoğunluğu öğretim elemanlarının tutumlarının dersi sevdirecek nitelikte olduğunu belirtmiştir. Öğretim elemanlarının davranışlarının, dersi sevdirecek nitelikte olması kursiyerlerin derse devamlılığını ve katılımını sağlayacak niteliktedir.

Programın geliştirilmesine ilişki kursiyerlerin önerilerinin istendiği soruda, kursiyerlerin çoğunluğu yaratıcılıklarına önem verilmesi gerektiğini ifade etmiştir ve takı tasarımı programları ile tasarım yapmak istediklerini belirtmişlerdir.

ÖNERİLER

Bu araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda ilgililere ve bu konuda yapılacak araştırmalara yön göstermesi amacıyla aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Yapılan ürün çeşitleri çoğaltılmalı ve piyasadaki yenilikler ürünlere yansıtılmalı,
2. Takı Üretim Teknikleri çeşitlendirilmeli, Takı tasarımın eğitim programında yer alan teknik çeşitliliği ve derslerin süreleri arttırılmalı,
3. Takı tasarımı üzerine yapılacak olan araştırma ve çalışmalar programlı olarak devam ettirilirse, sağlanan yarar ve birikimler kalıcı sonuçlara dönüşebilir.
4. Takı tasarımında alışa gelinmiş model, tasarım ve motifsel bezemelerin dışında yeni model ve tasarım yaratma konusundaki tutum bir kenara bırakmaları sorunlarına çözüm olabilir. Takı üretiminde farklı malzemelerle çalışma imkânı tanınmalı,
5. Ders programı her yıl gözden geçirilerek günün koşullarına uygun olan yeni programlar eklenmeli,
6. Kursiyerlerin yaratıcıklarının geliştirilip, özgün ürünler yapmalarına imkân verilmeli,
7. Bölüm bünyesinde sektördeki teknolojik gelişmelere uyumlu üretim atölyeleri kurulmalı, kursiyerlerin üretimde çalışması suretiyle alanın imkanlarını (iş imkanı, arz-talep, moda vb.) daha iyi tanımaları ve üretim faaliyetlerinin içinde bulunmasının heyecanını duymaları sağlanmalı, böylece motivasyonları arttırılmalıdır,
8. Takı tasarımı ders programına, bilgisayarda tasarım programlarının öğretileceği dersler eklenmeli, atölyeler bu çalışmalara uygun şekilde düzenlenmeli,
9. Kursiyerlerin ürünlerini sergileme ve seri üretim yapmalarına uygun düzenlemeler yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

ALKAN, C. (1994). Mesleki ve Teknik Eğitim, Ankara. Gazi Üniversitesi Yayınları.

ALKAN, C. ve DOGAN, H. SEZGİN, İ. (1998). Mesleki ve Teknik Eğitimin

Ankara. “İl Gazetesi”. 24 Haziran 2010

Esasları, Ankara. Alkım Yayınları.

ARLI, M. (1984). "El Sanatlarında Yozlaşma Örnekleri. "Kamu ve Özel Kuruluşlarla Ortaöğretimde Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri. Ankara.

ATAY, A. (1987). “Örücülük . İstanbul. M. E. Basımevi

BALAMİR, B. (1999). “Uygarlığın Anlatımı Sanat Eğitiminde Saklıdır”. Milli Eğitim. (131), 16-17.

BAYAZIT, N.(1994). Endüstri Ürünlerinde ve Mimarlıkta Tasarlama

Metotlarına Giriş. İstanbul: Literatür Yayınları

BAYTAŞ, K. (1991). “Kültür Ve Sanatın Toplumsal Kalkınmadaki Rolü”. Ülke Kalkınmasında Sanatın Yeri(11), 19-21

BİNGÖL, I. (1999). “Antik Takılar”. Ankara. Anadolu Medeniyetleri Müzesi T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

CELEP, C. (1995). “ Halk Eğitimi-Kavramlar, İlkeler, Yöntemler, Teknikler”. Ankara. Şafak Matbaacılık.

CERİT, Y. (1997). “Bilgi Toplumu ve Bilgi Üretiminde Yükselen Değer: Eğitim”. Milli Eğitim. (135), 64-67

DEMİRTAŞ, P. (1996). “Takı Kültürü ve Tasarımı Üzerine Bir Araştırma”. Yüksek Lisans Tezi İzmir

ER, T. (1997). “ Eğitim-Sosyoloji İlişkisi: Eğitim Sosyolojisi”. Eğitim Bilimlerine Giriş. KÜÇÜKAHMET, L. (Ed.). Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı

ERDOĞAN, A. (1986). “Yaygın Eğitim ve Plastik Sanatlar”. I. Plastik Sanatlar Sempozyumu 1985. 25-27 Nisan. 36-37. Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı

ERKAPLAN, E. (2000) “Eskişehir il Merkezinde Lüle Taşından Üretilen Takı

Örnekleri ve Yeni Tasarımlar”, Sanatta Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

FİDAN, N. ve Erden, M. (1993). “Eğitime Giriş”. Ankara. Meteksan Matbaacılık.

GERAY, C. (1970). “ Halk Eğitimine Giriş”. Ankara. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları

GÖKÇESU, Z. (2002). Deri Teknikleri. İstanbul. Yapa Yayınları.

GÜLER, M. Özdemir, M. (2002).’Toplum Kalkınmasında Mesleki ve Teknik Eğitimin Rolü’. XI. Eğitim Bilimleri Kongresi, 23–26 Ekim. Yakın Doğu Üniversitesi. Lefkoşa. K.K.T.C.

İLHAN ÇAKIR, A. (1996). “Cumhuriyetten Bu Yana Güzel Sanatlar Eğitimi”. Milli Eğitim. (6), 50-56.

KARAKAYA, T. (1996). “Sanat Eğitimimizde En Sağlıklı Malzememiz Öz Kültürümüz”. Milli Eğitim. (131), 12-19

Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezleri. (2011). Kursiyer ve Kurs yeri göstergeleri. Ankara: Keçiören Meslek Edindirme Kurs Merkezleri.

KINCAL, R.Y. (1993). “Aile ve Eğitim”. Eğitim. (5), 63-69.

KIRIŞOĞLU, O. (1986). “ Okullarda Sanat Eğitimi Sorunları Ve Okul-Toplum İlişkisi”. I. Plastik Sanatlar Sempozyumu1985. 25-27 Nisan. 68-71. Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı

KÖROĞLU, G. (2004). “Anadolu Uygarlıklarında Takı”. İstanbul. Türk Eskiçağ Bilimler Enstitüsü Yayınları.

LOWE, J. (1985). “Dünyada Yetişkin Eğitimine Toplu Bakış”. Çeviren. Turhan Oğuzkan. Ankara. MEB Yayınevi.

MEB, (1973). “Halk Eğitimi Yıllığı”. İstanbul. M.E. Gn. Md. Yayınları.

MEB, (1992). “Çıraklık Yaygın Eğitimde Gelişmeler”. Çıraklık ve Yaygın Eğitim Gn. Md. Ankara. M.E. Yayınevi.

MEB, (1996). “TC Anayasası”, Kanun Ankara M.E.Basınevi.

MERİÇ, A. (1994). "Türk El Sanatlarının ve Sanatkârlarının Bugünkü ve Yarınki Meseleleri ve Bunların Çözümüne Dair Görüşler". Türkiye İş

Bankası Kültür ve Sanat Dergisi. (23), 37-40.

MİSER, R. (193). “Cumhuriyetimizin 70. Yılında Ülkemizde Halk Eğitiminin Durumu”. Eğitim. (6), 36-49.

NİŞANCI, A. (1988). “Türk Milli Eğitim Ve Öğretiminin Temel Hedefleri”. Meselelerimiz. 219.

OKTAY, A.(2006).Türk Eğitiminde Reform Hareketleri AB Vizyonu. Türkiye’de

Özel Okullar Sempozyumu: Antalya

ONUK, T., AKPINARLI, F., ORTAÇ, S. ve ALP, Ö.(1997). İçel El Sanatları

Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: Ankara.

ÖNGE, E. (1996). “Sanat ve Estetik”. Konya. Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim

Fakültesi Vakfı Yayınları

ÖZBAĞI, T. (1993). “Baş Süslemelerinde Kullanılan Anadolu Kadın Takıları”. Kültür ve Sanat Dergisi.(3), 9, 20-23.

ÖZDEMİR, M. ve YETİM, F.(1997). Günümüz Ekonomisinde Geleneksel El Sanatlarının Yeri ve Önemi Türkiye’de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri. Ankara

ÖZTÜRK, İ.(1981) "El Sanatlarımız. "I. Ulusal El Sanatları Sempozyumu Bildirileri. İzmir.

ÖZTÜRK, İ. (1984) “El Sanatları Üzerine Açılan Yarışmaların Düşündürdükleri” 7. El Sanatları Sempozyumu. İzmir.

ÖZTÜRK, İ. (1998). Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş. Ankara: Ürün Yayınları

SAKAOĞLU, N. ve AKBAYAR, N. (2002). “Osmanlıda Zanaattan Sanata”. İstanbul. Creative Yayıncılık. Cilt II.

SOKULLU, Ö. (2003). “Antik Dönem Ege Kültüründe Takı Sanatı”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.

SAVAŞ, R. (1986), “Plastik Sanatların Yaygın Eğitimi İçinde Heykel”. I. Plastik Sanatlar Sempozyumu 1985. 25-27 Nisan. 89. Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı

SAVAŞÇIN, M. Y. (1985). “ Anadolu Takıları Tarihsel - Teknolojik Gelişim”. Antika Dergisi. (8).

SAVAŞÇIN, M.Y. ve TÜRE, A. (1986). “Takı Malzemeleri ve Teknikleri II”. Antika Dergisi.(20).

SEZGİN, İ. (2000). “Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme”. Ankara. Nobel Yayın Dağıtım.

ŞEHİRLİOĞLU, İ. A. (1994). “Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığı El Sanatları Eğitim Sistemi”. Kamu Ve Özel Kuruluşlarda, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşımları Sorunları Sempozyumu Bildirileri Ankara Kültür Bakanlığı Yayınevi

ŞEREN, M. (1997). “Halk Eğitimi”. Eğitim Bilimine Giriş. Küçükahmet. Ankara. Gazi Kitapevi.

TAŞPINAR, M. (1995). “Mesleki Teknik Eğitim Sempozyumu”. Fırat Üniversitesi Yayınları

TURGUT, E (1998). “ Halkevleri ve Halk Eğitimi (1932-1950)”. Yüksek Lisans Tezi

TÜRE, A.(2002). Takılar ve Süs Eşyalarında Sembollerin Dili. Ankara:Goldaş

Kültür Yayınları Gri Tasarım ve Matbaa.

TÜRKOĞLU, A. (1997). “99 Soruda Eğitim Bilimine Giriş”. İzmir. Memleket

Gazetecilik ve Matbaacılık

UÇAN, a. (1996). “ Resim- İş Eğitiminden Plastik Sanat Eğitimine”. Milli Eğitim. (131). 9-11.

UYSAL, S. (1996). “Sanat Eğitimi Üzerine”. Milli Eğitim. (131). 46-47.

YAZICIOĞLU, S. (1997). “Türkiye’de El Sanatları Geleneği Ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri”. Sempozyum Bildirileri. Ankara. Kültür Bakanlığı Yayınları

YILDIRIM, M. (1996). “ YAYGIN Eğitim Ve HALK Eğitim Merkezlerindeki Uygulamalar” . Ankara. MEB. Çıraklık Ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü.

ZÜBER, H. (1991). Türk Süsleme Sanatı. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları

http://www.belmek.edu.tr/(2011, Nisan 13).

EKLER

Ek1. Anket Soruları

ANKET FORMU

KEÇİÖREN BELEDİYESİ MESLEK EDİNDİRME KURS MERKEZLERİNDE UYGULANAN TAKI TASARIMI DERSİ EĞİTİM PROGRAMININ İNCELENMESİ

Değerli Kursiyer,

Bu anketin amacı, Keçiören Belediyesi Meslek Edindirme Kurs Merkezlerinde uygulanan takı tasarımı dersi eğitim programını kursiyer görüşlerine dayanarak değerlendirmektir.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde kişisel bilgilerinizi, ikinci bölümde Takı Tasarımı Eğitim Programı'na ilişkin görüşlerinizi belirlemek için düzenlenen sorular bulunmaktadır. Ankete vereceğiniz doğru cevaplar araştırmaya katkı sağlayacaktır. Bilgiler sadece araştırma için kullanılacaktır. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

El Sanatları Eğitimi Anabilim Dalı,

Yüksek Lisans Havva MERİÇ

Size uygun olan seçeneğin yanına (X) işareti koyunuz.

1. Yaşınız?

( ) a. 15-25 ( ) b. 26-35

( ) c. 36-45 ( ) d. 46+

2. Öğrenim Durumunuz

( ) a. İlkokul ( ) b. Ortaokul ( ) c. Lise ( ) d. Üniversite ( ) e. Diğer

3. Mesleğiniz?

( ) a. işçi ( ) b. memur ( ) c. Serbest meslek

( ) d. emekli ( ) e. Ev hanımı ( ) f. Diğer

4. Keçiören Meslek Edindirme Kurslarının hazırlamış olduğu kurslardan hangilerine katıldınız?

( ) a. Nakış ( ) b. Kumaş boyama ( ) c. Ahşap boyama

( ) d. Yağlı boya resim ( ) e. Vitray ( ) f. Yapma çiçek

( ) g. Diğer

5. Keçmek takı tasarımı kursundan nasıl haberdar oldunuz?

( ) a. Çevreden ( ) b. Gazete-dergiden ( ) c. İnternetten

( ) d. Afiş ve reklamlardan ( ) e. Keçmek tanıtımı ile ( ) f. Diğer

( ) g. Diğer

6. Takı Tasarımı dersine severek katılıyor musunuz?

( ) a. Evet ( ) b. Kısmen ( ) c. Hayır

7. Atölyenizdeki araç-gereçler yaptığınız çalışmalarda teknoloji açısından yeterli mi?

( ) a. Evet ( ) b. Kısmen ( ) c. Hayır

8. Takı Tasarımı dersinde aşağıda bulunan eğitim araç-gereçlerinden hangilerini kullanmaktasınız?

( ) a. Bilgisayar ( ) b. Projeksiyon cihazı ( ) c. Kitle iletişim araçları

( ) d. Dergi ve modeller ( ) e. Diğer

9. Takı tasarımı programının ders saatini yeterli buluyor musunuz?

( ) a. Evet ( ) b. Kısmen ( ) c. Hayır

10. Cevabınız Hayır ise önerebileceğiniz süre nedir?

( ) a. 5-8 ( ) b. 9-15 ( ) c. 16+

11. Takı Tasarımı Programında yer alan tekniklerin çeşitliliğini yeterli buluyor musunuz?

( ) a. Evet ( ) b. Kısmen ( ) c. Hayır

12. 11. Soruya cevabınız Kısmen ya da Hayır ise önerebileceğiniz teknikler nelerdir?

( ) a. Telkâri Tekniği ( ) b. Kuyumculuk Tekniği

( ) c. Fimo Tekniği ( ) d. Dokuma ve Örgü Tekniği

( ) e. Herhangi bir önerim yok

13. Yapılan ürünün modelini nasıl tespit ediyorsunuz?

( ) a. Yapılmış hazır modellerden ( ) b. Kitap ve dergilerden

( ) c Bilgisayardan ( ) d. Kendi tasarılarımdan

( ) e. Televizyondan ( ) f. Diğer

14. Kutra yapılar genellikle taşıdığı teknik özelliği nedir?

( ) a. Çivi kıvırma ( ) b. Misina örgü ( ) c Tığ örgü

( ) d. Şiş örgü ( ) e. Makara örgü ( ) f. Diğer

( ) g. Düğüm atma ( ) h. Diğer

15. Kursta daha çok hangi tür takılar üretmektesiniz?

( ) a. Kolye ( ) b. Küpe ( ) c. Bilezik ( ) d. Yüzük ( ) e. Broş ( ) f. Hepsi

16. Kutra yapılan takıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

( ) a. Sevdiklerime hediye ediyorum

( ) b. Aile bütçeme katkı sağlamak için satıyorum

( ) c. Sergiliyorum

( ) d. Kendim kullanıyorum

17. Takı tasarımında yer alan çalışmalarınızla ilgili yararlandığınız kaynaklar yeterli mi?

( ) a. Evet ( ) b. Kısmen ( ) c. Hayır

	Evet	Kısmen	Hayır
18.Aldığınız Takı Tasarımı eğitiminde dersin amacına ulaştınız?	( )	( )	( )
19.Takı Tasarımı dersinin içeriğini yeterli buluyor musunuz?	( )	( )	( )
20.Piyasada bulunan takı ürünlerindeki gelişmeler (Kullanılan malzeme, yapım tekniği ve estetik açıdan) derslerde uygulanan ürünleri yansıtılıyor mu?	( )	( )	( )
21.Takı Tasarımı dersinde belirli tekniklerin dışında yeni teknikler uygulamanıza imkân veriliyor mu?	( )	( )	( )
22.Derslerde yaptığınız ürünleri satış ya da sergileme imkânınız oluyor mu?	( )	( )	( )
23.Derslerde oluşturduğunuz ürünler kurs dışında ilgi görüyor mu?	( )	( )	( )
24.Ürün yapımında kullandığınız malzemeleri temin etmekte güçlük çekiyor musunuz?	( )	( )	( )
25.Takı Tasarımı Programında alınan eğitim iş hayatına uygun mudur?	( )	( )	( )

26.Takı Tasarımı Eğitiminde uygulanan öğretim yöntemleri yeterli midir?	( )	( )	( )
27.Takı Tasarımı Eğitiminde, kursiyerlerin yaratıcılıklarını geliştirmelerine imkân veriliyor mu?	( )	( )	( )
28.Takı Tasarımı Programında alınan eğitim, bu alanda uygulanan yapım tekniklerinin tamamını öğrenme açısından yeterli mi?	( )	( )	( )
29.Takı Tasarımı Programında eğitim veren öğretim elemanlarını davranışları kursiyerlere dersleri sevdirecek nitelikte midir?	( )	( )	( )

30.Keçiören meslek edindirme kurs merkezlerinde uygulanan Takı Tasarımı Programının geliştirilmesine ilişkin görüş ve önerileriniz nelerdir?

.....

.....

.....

TEŞEKÜRLER